

Definitieve beschikking betreffende vergunningverlening op grond van de Ontgrondingenwet

Onderwerp: Uitbreiding Bakelse Plassen, gemeente Gemert-Bakel.

Nummer

1462093

Directie

Ecologie

Beslissing van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op de aanvraag om een ontgrondingsvergunning van BV Exploitatiemaatschappij "Peelhorst" te Gennep, gedateerd 18 oktober 2007, verzonden op 29 oktober 2007 en ontvangen op 30 oktober 2007.

Deze aanvraag heeft betrekking op het multifunctionele ontgrondingsproject Bakelse Plassen, meer in het bijzonder op:

- A. een uitbreiding van de Bakelse Plassen. Dit betreft:
 - de vergroting van de vergunde, maar nog niet gerealiseerde meest oostelijke plas (plas 4; hoofdfunctie recreatie), noordelijk van Hekker en nabij camping "Landgoed Nederheide"
 - de aanleg van een afzonderlijke, ten westen van Hooizak geprojecteerde plas (plas 5; hoofdfunctie natuur)
- B. een wijziging van de vigerende vergunning, waaronder het verwijderen van de dam tussen de plassen 2 en 3;
- C. het ontgraven van enkele percelen, gelegen zuidelijk van Hekker, tot ca. 6 m. onder het maaiveld. Dit gat wordt daarna gevuld met dek- en bosgronden, inclusief stobben en wortels, afkomstig van het zandwingebed.
- D. De aanleg van een golfbaan met geaccidenteerd terreinvormen, inclusief bodemverlagingen, ten zuiden en westen van het (toekomstige) plassengebied;
- E. De omleiding en natuurvriendelijke inrichting van de Snelle Loop, zuidelijk van het (toekomstig) plassengebied.

Het project is gelegen in de gemeente Gemert-Bakel, ten noorden van de kernen Bakel en Milheeze en zuidelijk van natuurgebied de Stippelberg. De aanvraag is bij ons bekend onder zaaknummer 1342306.

I. Gegevens vergunningaanvraag

Doel vergunning

De aangevraagde ontgrondingsvergunning beoogt:

- een uitbreiding van de huidige zandwinexploitatie "Bakelse Plassen" mogelijk te maken en tegelijkertijd het omliggende gebied her in te richten;
- het opnemen van de op 30 september 1999, nummer 637671, verleende en op 22 december 2004, nummer 1052703, gedeeltelijk gewijzigde ontgrondingsvergunning, in de nu aangevraagde vergunning, waarbij de vigerende vergunning:
 - op onderdelen wordt gewijzigd
 - voor wat betreft de geldigheidsduur, die verstrijkt per 1 januari 2011, wordt verlengd.

Doel van de ontgroning

Het project richt zich op:

- De winning van oppervlaktedelfstoffen, vooral beton- en metselzanden, ter voorziening in de lokale en regionale behoefte;
- Het versterken en vergroten van de recreatieve voorzieningen;
- Het vergroten van het areaal aan natuurgebied en het verhogen van de kwaliteit daarvan;
- Het herstel van de kwaliteit van het landschap;
- De realisering van enkele (natte) ecologische verbindingzones.

Aard van bovenvermeld terrein

Vóór ontgroning: bos-, gras- en bouwland en water, zijnde het huidige plassengebied;

Ná ontgroning: water, natuur en recreatie.

Te winnen hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen

a. Nieuw aangevraagd in de plassen 4b, 5 en in 2 en 3 (als gevolg van de verwijdering van de dam):

Beton- en metselzand: 11,6 miljoen ton

Ophoogzand: 1,0 miljoen m³

Grind: 1,6 miljoen ton

De vergunde maar nog niet vergraven plas 4a, groot ca. 6,5 ha, heeft naar schatting een voorraad beton- en metselzand van 0,5 miljoen ton, en relatief geringe hoeveelheden grind en ophoogzand.

b. Nieuw aangevraagde hoeveelheid als gevolg van omputten perceel zuidzijde van Hekker: ophoogzand: 120.000 m³.

c. Bij de aanleg van de golfbaan en de omleiding van de Snelle Loop komen geen vermarktbare bouwgrondstoffen vrij.

Omvang van de ontgronding

De totale oppervlakte van de ontgronding, dat wil zeggen de huidige exploitatie én de beoogde uitbreidingen:

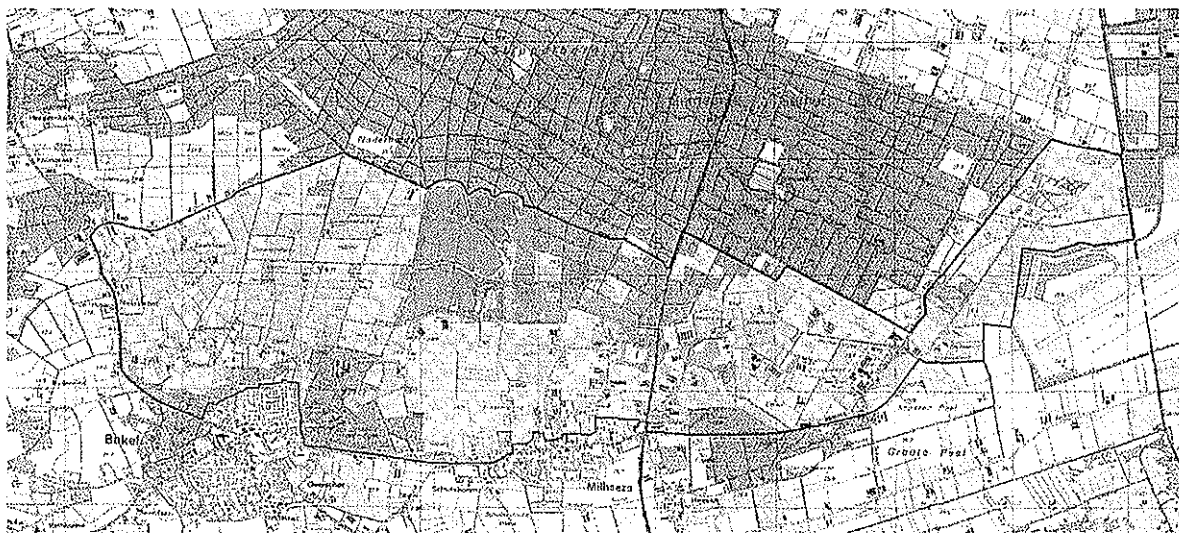
- Gerekend vanaf de insteek: ca. 157 ha.
- Inclusief het in te richten gebied: ca. 186 ha. (excl. golfbaan en compensatiegebied).

II. Algemeen

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben op 22 april 2005 het **Reconstructieplan De Peel** vastgesteld. Dit plan beslaat een aantal in zuidoost Brabant gelegen gemeenten, waaronder Gemert-Bakel.

Het gebied tussen de kernen Bakel en Milheeze en het natuurgebied De Stippelberg is aangewezen als extensiverings- en/of verwevingsgebied. Dit betekent, aldus het plan, dat voor de landbouw i.c. de intensieve veehouderij een minder prominente rol is weggelegd. Voor dit gebied zijn daarom nieuwe impulsen, gepaard gaande met nieuw ruimtegebruik noodzakelijk. De maatschappelijke vraag naar nieuwe functies ligt onder meer op het terrein van natuur en landschap en recreatie. Deze laatste functie impliceert tegelijkertijd een versterking van de sociale en economische structuur.

Ter uitwerking van het Reconstructieplan is voor bovengenoemd gebied het **Integraal gebiedsprogramma Bakel-Milheeze (IGP)** opgesteld. De totale oppervlakte bedraagt circa 1.300 ha.

projectgebied Integraal Gebiedsprogramma Bakel-Milheeze

Bij de opstelling van het IGP is als uitgangspunt gehanteerd de integrale gebiedsgerichte benadering. Gekeken is naar de kansen, belemmeringen, wensen en mogelijkheden van dit gebied. Het IGP heeft invulling gegeven aan de beleidsdoelstellingen van het Reconstructieplan én aan een aantal lokale initiatieven met ruimtelijke relevantie.

Centraal staan natuur- en landschaps- en recreatieve ontwikkelingen. Dit IGP is later omgezet in een **structuurplan**, waarin de definitieve ontwikkelingen zijn vastgelegd.

Concreet zijn ondermeer de volgende projecten en maatregelen voor het gebied opgesomd:

- de verplaatsing of beëindiging van agrarische bedrijven in de extensiveringsgebieden waardoor het woon- en leefmilieu in de omgeving verbetert, de milieudruk op natuurgebied de Stippelberg vermindert en ruimte vrijkomt voor nieuwe ontwikkelingen;
- aanleg van E(cologische)V(erbindings)Z(one)'s langs de van oost naar west door het gebied lopende watergangen Esperloop en de Snelle Loop;
- de realisering van de recreatieve poort de Stippelberg nabij de camping 'Landgoed Nederheide'. Dit is onderdeel van het recreatief zoneringsplan waarmee de recreatieve druk op natuurgebied de Stippelberg moet worden gereguleerd. Onderdelen hiervan zijn een aanpassing van de ontsluiting, aanleg parkeergelegenheid en een bezoekerscentrum met horecavoorzieningen, zuidelijk van Stippelberg;
- uitbreiding van camping 'Landgoed Nederheide' met toeristische standplaatsen/trekkerscamping op een aangrenzend perceel landbouwgrond, evenals het recreatieve medegebruik van de beoogde oostelijke zandwinplas met strandbadvoorziening. De recreatieve voorzieningen bij de Heibloem worden verwijderd;
- uitvoering van het Cultuurhistorisch Landschapsplan Geneneind, waarin herstel van de wijstverschijnselen en het zichtbaar maken van de Peelrandbreuk en het herstel van landschapselementen met aandacht voor cultuurhistorie, een grote rol spelen.
- uitbreiding van de bestaande ontgronding Bakelse Plassen in westelijke en oostelijke richting. De westelijke plas krijgt een natuur-(ontwikkelings)functie. Aansluitend aan de oevers en randzones van deze plas wordt een 18 holes-golfbaan als toeristisch-recreatieve trekker aangelegd. De inrichting van deze golfbaan moet in potentie leiden tot realisering van het actueel aangeduide struweelvogelgebied én een uitbreiding daarvan. De oostelijke uitbreiding biedt voorzieningen voor de bovengenoemde (water)recreatieve ontwikkelingen.

Door deze ontwikkelingen wordt een deel van de Groene Hoofdstructuur (GHS) en de Agrarische Hoofdstructuur-landschap, zoals vastgelegd in het streekplan aangetast. In het Natuurcompensatieplan IGP, dat deel uitmaakt van het structuurplan en onderdeel vormt van deze ontgrondingsaanvraag, is uiteengezet op welke wijze de aangetaste gebieden c.q. de waarden daarvan gecompenseerd worden.

De bovengenoemde projecten en (compensatie)maatregelen hebben een functionele, technische en financiële samenhang. Daar waar nodig en mogelijk wordt in de uitvoeringsfase deze samenhang (win-winsituaties) gehandhaafd. De aanvraag om een ontgrondingsvergunning zal binnen de bovenbeschreven context worden beoordeeld.

III. Milieu-effectrapportage

In het Besluit milieu-effectrapportage 1994 wordt een aantal activiteiten en besluiten opgesomd, ten aanzien waarvan het verrichten van een milieu-effectrapportage verplicht is. Deze activiteiten kunnen mogelijk negatieve gevolgen hebben voor het milieu. Ondermeer wordt genoemd de winning of uitbreiding van de winning van oppervlaktedelfstoffen, ingeval de activiteit betrekking heeft op een winplaats van 100 ha. of meer of een aantal winplaatsen die samen 100 ha of meer omvatten en die in elkaars nabijheid liggen. Het mer-plichtige besluit is de vergunning ingevolge artikel 3 van de Ontgrondingenwet.

Op grond van de huidige vergunning, verleend op 30 september 1999 en gedeeltelijk gewijzigd op 22 december 2004 heeft de ontgroning in het project "de Bakelse Plassen" een omvang van ca. 85 ha. Door de beoogde uitbreiding krijgen de Bakelse Plassen een oppervlakte van ca. 157 ha (bruto 186 ha.). Dit betekent dat de uitbreiding van de zandwinning en de aangevraagde vergunning een mer-plichtige activiteit resp. een mer-plichtig besluit is.

Op grond van artikel 10 van de Ontgrondingenwet moeten, voorafgaande aan de vergunningverlening, alle belangen die betrokken zijn bij de ontgroning, inclusief de herinrichting en de omgevingsaanpassing, worden afgewogen. Het doel van de mer-procedure is om het milieubelang een volwaardige plaats in deze afweging te geven.

De aanvraag om een ontgrondingsvergunning is vergezeld van het milieueffectrapport "Bakel-Milheeze Noord" d.d. 29 oktober 2007.

Er is toepassing gegeven aan de artikelen 7.12 tot en met 7.20 en 7.26 van de Wet milieubeheer, dat wil zeggen dat wij hebben geconstateerd dat het op 30 oktober 2007 ontvangen MER voldoet aan de gestelde regels en de voorgeschreven procedure is doorlopen. De Commissie voor de milieueffectrapportage te Utrecht heeft op 11 januari 2008 (onder nummer 1866-126) advies uitgebracht. Zij is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is.

Naast de uitbreiding van de zandwinning gaat dit MER ook in op de aanleg van een golfbaan van meer dan 50 ha en een zgn. Recreatieve Poort, waaronder een recreatieplas, waarvan 20 ha of meer in gevoelig, natuur- en landschappelijk gebied liggen. Ook dit zijn mer-plichtige activiteiten, waarvoor het bestemmingsplan het mer-plichtige besluit is. Het opgestelde milieueffectrapport dient zowel ter onderbouwing van het bestemmingsplan als de hier voorliggende beschikking.

Ten behoeve van de ontgrondings- en zandwinactiviteiten is in het MER aan de hand van het structuurplan een 'basis(inrichtings)model' opgesteld.

Daarnaast zijn nog 2 alternatieven ('golf' en 'natuur') ontwikkeld die eveneens in beschouwing zijn genomen. In de twee alternatieven is de omvang van de nieuw geplande westelijke plas (plas 5) enigszins kleiner dan in het basismodel. De oostelijke uitbreiding (plas 4) is in alle drie de opzetten qua omvang en functie identiek.

De alternatieven onderscheiden zich verder door:

- een andere functie c.q. herinrichting van de oevers en randzones van plas 5,
- een wijziging van de in de huidige ontgrondingsvergunning vastgelegde eindsituatie, betrekking hebbend op het vergraven van de dam, gelegen tussen de plassen 2 en 3,
- verschillende tracés voor de omleiding van de Snelle Loop.

In het MER zijn de positieve en negatieve effecten zowel van de zandwinning als van het nieuwe ruimtegebruik beschreven.

Geconstateerd wordt dat de alternatieven 'golf' en 'natuur' per saldo minder negatieve effecten op de omgeving hebben dan het basismodel.

De beide alternatieven 'golf' en 'natuur' scoren vrijwel gelijkwaardig. Het geringe verschil in de effecten tussen deze alternatieven zelf heeft te maken met de wijze waarop de aspecten 'bodem en water', 'natuur' en 'landschap' beoordeeld worden. Het alternatief 'golf' scoort iets beter op het aspect bodem en water. Dit komt door de vormgeving van de westelijke plas waarmee dit alternatief een beperktere invloed heeft op de vernattingsproblemen in de omgeving. Het alternatief 'natuur' heeft een wat positiever effect op het landschap. Dit wordt veroorzaakt doordat in dit alternatief bij de westelijke plas een geleidelijke overgang wordt gecreëerd van plas naar bos, wat de samenhang van het landschap ten goede komt.

Beide alternatieven scoren gelijkwaardig op het aspect natuur, met dien verstande dat er een aanwijsbaar verschil is tussen de ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe natuur, die in het alternatief 'golf' iets beter zijn. In dit alternatief vinden namelijk geen golfactiviteiten plaats op de noord- en oostoever van de westelijke plas. Dit leidt tot minder verstoring en deze oevers kunnen optimaler worden ingericht voor natuur(ontwikkeling) (zie hierna).

Het alternatief 'golf' is gekozen als basis voor het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA). Dit alternatief is door initiatiefnemer/aanvrager Peelhorst, afgezien van een enkele beheersmaatregel, gekozen als voorkeursalternatief. Het voorkeursalternatief vormt de basis voor deze ontgrondingsaanvraag.

Van 7 november tot en met 19 december 2007 heeft het MER samen met het voorontwerp-bestemmingsplan "Bakelse Plassen 2008" voor een ieder ter inzage gelegen. Iedere belanghebbende is in de gelegenheid gesteld schriftelijk te reageren op het MER. Tijdens een op 12 november 2007 gehouden informatie- en inspraakbijeenkomst konden belanghebbenden ook mondeling hun inbreng op het MER geven.

Een aantal reacties is van planologische aard c.q. heeft betrekking op het voorontwerp-bestemmingsplan. Deze zullen aan de orde komen in het kader van de procedure ten behoeve van de vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad van Gemert-Bakel. Enkele reacties, van milieuhygiënische aard, nemen wij mee in de procedure voor de door ons te verlenen milieuvergunning.

Een aantal andere reacties kunnen worden gerelateerd aan de voorgenomen ontgronding. Deze hebben namelijk betrekking op:

- de geohydrologische situatie, meer in het bijzonder de vrees voor verdroging dan wel vernatting van de omgeving van de zandwinning;
- het vragen van aandacht voor de soort van (her)beplanting als voedselbron voor insecten, vogels en dieren;
- het treffen van beheersmaatregelen ter veiligstelling van de belangen van de luchtmachtbasis de Peel;
- het houden van de noodzakelijke afstand tussen bestaande opstallen en de zandwinning;
- specifieke wensen over de inrichting van de golfbaan en
- de eigendomssituatie binnen het ontgrondingsproject.

Voor zover relevant gaan wij in onze belangenafweging in op c.q. houden wij door middel van de voorschriften rekening met deze reacties.

IV. Voorbereidingsprocedure

Op grond van artikel 10, lid 1, van de Ontgrondingenwet is op de voorbereiding van een beschikking tot verlening of wijziging van een ontgrondingsvergunning afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Uniforme openbare voorbereidingsprocedure) en afdeling 13.2 van de Wet milieubeheer (Bijzondere bepalingen) van toepassing.

1. Aanvraag

- De aanvraag om ontgrondingsvergunning van BV Exploitatiemaatschappij "De Peelhorst" te Gennep, gedateerd 18 oktober 2007, is ontvangen op 30 oktober 2007.
- De bevestiging van de ontvangst van deze aanvraag is op 12 november 2007 verzonden aan aanvraagster.
- De gevraagde vergunning is een mer-plichtig besluit. De aanvraag om een ontgrondingsvergunning is vergezeld van het milieueffectrapport "Bakel-Milheeze Noord" d.d. 29 oktober 2007. De in de Algemene wet bestuursrecht vastgelegde proceduretermijn wordt grond van artikel 7.34 van de Wet milieubeheer met vijf weken verlengd.
- Van de mogelijkheid om aanvullende gegevens te vragen is bij schrijven van 20 februari 2008 gebruik gemaakt. De proceduretermijn is daarbij voor een termijn van maximaal 4 weken geschorst;
- Door Peelhorst BV zijn bij brief van 12 maart 2007 de gevraagde aanvullende gegevens overlegd.
- Daarna is in overleg en overeenstemming met aanvraagster de termijn waarbinnen op de aanvraag moet worden beschikt met maximaal 6 weken geschorst. Bij schrijven van 26 maart 2008 is hiervan mededeling gedaan.
-

2. *Adviezen naar aanleiding van de aanvraag*

- Bij schrijven van 16 november 2007 is de de aanvraag met bijbehorende stukken om advies toegezonden aan de betrokken bestuursorganen en adviesinstanties.
- Van deze bestuursorganen en adviesinstanties zijn adviezen ontvangen van:
 - Gasunie d.d. 7 december 2007
 - Gemeente Gemert-Bakel d.d. 18 december 2007
 - Waterschap Aa en Maas d.d. 21 december 2007;
 - Ministerie van Defensie, Dienst Vastgoed Defensie, Directie Zuid d.d. 18 december 2007.

Voorzover deze adviezen worden overgenomen, verwijzen wij naar de voorschriften; voorzover de reacties niet worden overgenomen verwijzen wij naar de belangenafweging onder V.

3. *ontwerpbeschikking*

- De ontwerpbeschikking, met de daarop betrekking hebbende relevante stukken, waaronder het Milieueffectrapport "Bakel-Milheeze-noord", heeft gedurende een termijn van zes weken ter inzage gelegen.
- Voorafgaand aan deze ter inzagelegging is in een regionaal dagblad en een plaatselijk weekblad kennis gegeven van het ontwerp en wel in het Eindhovens Dagblad van 26 april 2008 resp. het Gemerts Nieuwsblad Midweek van 22 april 2008.
- Een ieder is in de gelegenheid gesteld, schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen naar voren te brengen, zowel over de ontwerpbeschikking als het MER.
- Van deze mogelijkheid is alleen schriftelijk gebruik gemaakt. Er zijn 11 zienswijzen ingediend, alle binnen de voorgeschreven termijn. Onder 'VI. Ingekomen zienswijzen' geven wij een benopte weergave van deze zienswijzen en ons oordeel daarover. Waar nodig en mogelijk heeft dit op onderdelen geleid tot een verduidelijking van de onder V. beschreven belangen en tot een aanpassing van de vergunningsvoorschriften.

V. Belangenafweging

Algemeen

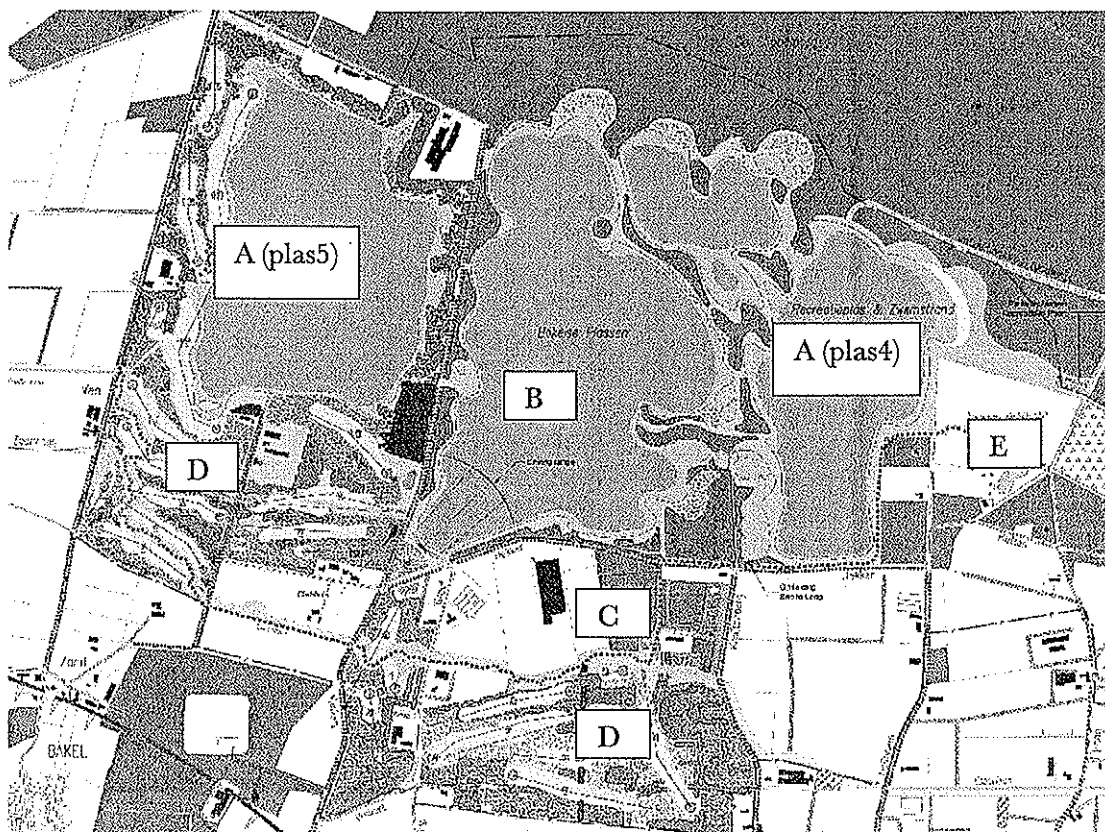
Zoals hiervoor is aangegeven behelst de aanvraag de volgende onderdelen:

- A. een uitbreiding van de Bakelse Plassen. Dit betreft:
 - de vergroting van de vergunde, maar nog niet gerealiseerde oostelijke plas (plas 4; hoofdfunctie recreatie), noordelijk van Hekker en nabij camping "Landgoed Nederheide"
 - de aanleg van een afzonderlijke, ten westen van Hooizak geprojecteerde plas (plas 5; hoofdfunctie natuur)
- B. een wijziging van de vigerende vergunning, waaronder het verwijderen van de dam tussen de plassen 2 en 3;

- C. het ontgraven van enkele percelen, gelegen zuidelijk van Hekker, tot ca. 6 m. onder het maaiveld. Dit gat wordt daarna gevuld met dek- en bosgronden, inclusief stobben en wortels, afkomstig van het zandwingebied.
- D. de aanleg van een golfbaan met geaccidenteerde terreinvormen, inclusief bodemverlagingen, ten zuiden en westen van het (toekomstige) plassengebied;
- E. De omleiding en natuurvriendelijke inrichting van de Snelle Loop, zuidelijk van het (toekomstig) plassengebied.

De desbetreffende gebieden zijn op onderstaand kaartje globaal aangegeven.

Verwerking stobben en dekgronden

Voorafgaande aan de belangenafweging merken wij wat betreft onderdeel C reeds het volgende op. Onderdeel C heeft betrekking op enkele aaneengesloten percelen, gelegen aan de zuidzijde van Hekker en westelijk van Kreytenberg.

De voorgenomen activiteiten laten zich als volgt beschrijven:

- 1) Een deel van het terrein (circa 2,37 ha) wordt ontgraven tot circa 6 meter beneden het maaiveld, waardoor ca. 120.000 m³ ophoogzand vrijkomt. De ontgraving wordt benut voor het verwerken van dekgrond en/of bosgrond met stobben/wortels, afkomstig van het rooien van enkele percelen bos, ter plaatse van de geplande oostelijke uitbreiding van de zandwinning. Op deze manier wordt het oorspronkelijke maaiveld hersteld.
- 2) Het aanvullen van in het verleden verlaagde terreindelen (4,12 ha) tot het oorspronkelijke maaiveld met dekgrond uit de winlocatie (plas 4 en 5).

Ad.1) De stobben/wortels moeten worden aangemerkt als afvalstoffen in de zin van de Wet milieubeheer (Wm). Op grond van artikel 10.2 van deze wet is het verboden zich van afvalstoffen te ontdoen door deze buiten een inrichting te storten, anderszins op of in de bodem te brengen of te verbranden. Wij kunnen, indien het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet, ontheffing verlenen van dit verbod. Een dergelijke ontheffing wordt slechts in uitzonderlijke situaties verleend en wel in die gevallen waarin uit het oogpunt van milieuhygiëne én doelmatigheid geen enkel bezwaar bestaat tegen het op of in de bodem brengen van afvalstoffen.

Voor het verlenen van een dergelijke ontheffing is geen specifiek beleid door ons college vastgesteld. In het belang van de bescherming van het milieu houden we wel rekening met de voorkeursvolgorde (ladder van Lansink) die is opgenomen in de Wm. Het composteren van afvalstoffen dan wel het toepassen ervan als brandstof of voor een andere wijze van energieopwekking komt in deze voorkeursvolgorde vóór storten. Voor zowel composteren als inzetten voor energieopwekking zijn voldoende mogelijkheden aanwezig. Het storten van stobben/wortels kunnen wij om deze reden dan ook niet toestaan. Aanvraagster heeft inmiddels te kennen gegeven zich hieraan te conformeren en andere mogelijkheden aan te wenden voor de verwerking van de stobben en wortels. Het onderdeel van de ontgrondingsaanvraag, dat gericht is op de ontgraving van het desbetreffende perceel tot circa 6 meter beneden het maaiveld, waardoor ca. 120.000 m³ ophoogzand vrijkomt, blijft in stand. De ontgraving blijft naar zeggen van aanvraagster nodig voor de verwerking van de vrijkomende dek- en/of bosgronden uit andere delen van het onderhavige project, vooral uit de locaties van de plassen 4 en 5.

Wij zullen hierna onder “l. Uitvoering” op dit onderdeel ingaan.

Ad. 2) Het aanvullen van de 4.12 ha met dekgrond is een activiteit die noch valt onder de Wm, noch onder de Ontgrondingenwet. Dit onderdeel van de aanvraag wordt buiten beschouwing gelaten. Overigens verwijzen wij naar onderdeel ‘d. Bodem, bodemonderzoek’ van deze paragraaf.

Belangen

Bij de desbetreffende onderdelen van het onderhavige ontgrondingsproject zijn de volgende belangen betrokken:

- a. Ontgroningenbeleid
- b. Ruimtelijke ordening
- c. Geohydrologie
- d. Bodemkwaliteit
- e. Archeologie en cultuurhistorie
- f. Natuur en landschap
- g. Landbouw
- h. Recreatie
- i. Verkeer en vervoer
- j. Luchtmachtbasis de Peel
- k. Beheer
- l. Uitvoering

Wij tekenen hierbij aan dat al deze belangen betrokken zijn bij het onderdeel 'uitbreiding van de Bakelse Plassen', echter niet allemaal en niet in dezelfde mate bij de andere onderdelen, te weten de aanleg van de golfbaan, de omleiding van de Snelle Loop en de verwijdering van de dam. Zo zijn bijvoorbeeld bij de realisering van de oostelijke plas heel uitdrukkelijk recreatieve belangen in het geding, die bij de natuurvriendelijke inrichting van de Snelle Loop uiteraard niet aan de orde zijn. In onze hierna volgende overwegingen zullen wij dit zo nodig nader toelichten.

a. Ontgroningenbeleid

Op 15 december 2006 hebben Provinciale Staten de nota "Hoofdlijnen Actualisatie van het Brabantse grondstoffenbeleid" vastgesteld. Met deze geactualiseerde aanpak blijven de strategische doelstellingen onveranderd. Brabant blijft zich inzetten voor een duurzame ontwikkeling van de Brabantse samenleving. Het begrip duurzame ontwikkeling betekent voor de grondstoffenvoorziening dat zuinig en doelmatig moet worden omgegaan met ruimte en grondstoffenvoorraden en het stimuleren van een hoogwaardige inzet van alternatieven en secundaire bouwgrondstoffen. In dit beleid is er geen sprake meer van kwantitatieve sturing van de in de Brabantse bodem gewonnen oppervlaktedelfstoffen. Kwaliteit en draagvlak zijn de trefwoorden van het Brabantse grondstoffenbeleid.

Voor projecten waarbij niet alleen de realisering van een of meer maatschappelijk gewenste doelen voorop staat, maar daarnaast de winning van zand een nevensgeschikte rol speelt - de zgn. multifunctionele projecten - zal bij de beoordeling het accent worden gelegd op de kwaliteit. Bij een multifunctionele winning maakt het door de winning beïnvloede gebied c.q. het omliggende gebied uitdrukkelijk deel uit van het project. Dit vraagt om een integrale, gebiedsgerichte benadering waardoor én een ecologische en ruimtelijke meerwaarde wordt gerealiseerd én voorzien wordt in de behoefte aan bouwgrondstoffen.

Zandwinning wordt zodoende een activiteit die (mede) dient als katalysator van nieuwe, gewenste maatschappelijke ontwikkelingen en als financieringsbron voor de realisering ervan. De onderhavige aanvraag geeft hier blijk van. Bij de voorbereiding van dit project zijn een groot aantal instanties, belangengroepering en omwonenden betrokken, wat geresulteerd heeft in een breed draagvlak en overeenstemming op hoofdlijnen.

Dit provinciaal bouwgrondstoffenbeleid ligt in het verlengde van het Rijksbeleid, zoals neergelegd in de Nota Ruimte. In verband met de uitvoering van werken op het gebied van de woningbouw en utiliteitsbouw en werken in de sector grond-, weg- en waterbouw zijn jaarlijks aanzienlijke hoeveelheden beton- en metselzand nodig. Doel van het rijksbeleid ten aanzien van bouwgrondstoffenvoorziening is de winning van deze stoffen in Nederland te stimuleren op een maatschappelijk aanvaardbare wijze. Dit wordt als volgt onderbouwd. De jaarlijkse behoefte aan (primaire en secundaire) bouwgrondstoffen in Nederland bedraagt circa 150 miljoen ton. Zuinig en hoogwaardig gebruik is een eerste uitgangspunt. Ook is een maximale inzet nodig van alternatieve materialen (secundaire bouwgrondstoffen of vernieuwbare bouwgrondstoffen zoals hout). De overheid vervult hierbij een voorbeeldfunctie. Ondanks deze beleidsinzet blijft er behoefte aan een aanzienlijk en continu aanbod van oppervlaktedelfstoffen, die gepaard gaat met een ruimtevraag. Winning in Nederland beperkt de afwenteling van de ruimtelijke problemen op buurlanden en de afwenteling op andere milieuthema's, zoals de transporthinder en extra energiegebruik die optreden bij aanvoer over grote afstanden. Voorheen werd de ruimtevraag gestuurd via het structuurschema oppervlaktedelfstoffen. Deze regierol van de rijks- en provinciale overheid bij het afstemmen van vraag en aanbod is beëindigd. De winning van bouwgrondstoffen wordt aan de markt overgelaten. Winning van oppervlaktedelfstoffen is en blijft wel van nationaal belang, zo is in de Nota Ruimte als specifieke beleidskeuze opgenomen. Het is belangrijk dat de maatschappelijk aanvaardbare mogelijkheden voor winning van oppervlaktedelfstoffen daadwerkelijk worden benut. Van het ontgrondend bedrijfsleven wordt verwacht dat het zich richt op de ontwikkeling van kwalitatief goede en maatschappelijk verantwoorde projecten in nauwe samenwerking met de betrokken partijen. Het rijk is van mening dat winning van bouwgrondstoffen op land en in de rijkswateren waar mogelijk multifunctioneel moet zijn. Dit betekent dat bij winning gebruik gemaakt moet worden van de kansen die ontgrondingen bieden voor het realiseren van andere gewenste maatschappelijke functies, zoals natuurontwikkeling, recreatie, wonen aan het water, waterbeheer, aanleg vaargeulen. Zo kunnen projecten gerealiseerd worden die de ruimtelijke kwaliteit verhogen en Nederland van grondstoffen voorzien. Het onderhavige project beantwoordt eveneens aan de uitgangspunten van het Rijksbeleid.

Voor wat betreft de zandwinning in het onderhavige project merken wij, in aanvulling op het vorenstaande nog het volgende op.

De jaarlijkse behoefte aan beton- en metselzand in Brabant bedraagt ongeveer 3 miljoen ton. Betonzanden en metselzanden zijn grof- resp. fijngezeefde zanden, die moeten voldoen aan hoge en exact omschreven eisen, zoals korrelgrootte en afwezigheid van verontreinigingen. Deze eisen zijn van dien aard dat beton- en metselzand niet zonder meer gewonnen kan worden, maar uit de ruw gewonnen bodemspecie door wassen, zeven en sorteren wordt samengesteld.

In de ondiepe ondergrond van het projectgebied zijn, vanaf het gemiddelde maaiveld (23,85m. +NAP) grofweg vier geologische afzettinglagen te onderscheiden:

- afdekgrond met een dikte van minder dan 0,5 meter
- ophoogzand, laagdikte ca. 2 meter
- een pakket grofzand en grind (samen 80%) en ophoogzand (20%), met een minimale dikte van 10 meter en daaronder
- een afzettingpakket van ophoogzand met in afnemende mate grofzand.

Vanwege de relatief dikke laag grofzand is het gebied geschikt voor beton- en metselzandwinning.

Niet al het gewonnen granulaire materiaal is te benutten als bouwgrondstof. De niet bruikbare, zeer fijne tot lemige zanden worden teruggebracht in de plassen ter afdichting van de westelijke taluds (zie hierna onder c.).

De belangrijkste afnemers van beton- en metselzanden zijn betonwarenfabrieken en (beton)mortelcentrales. Indien deze gevestigd zijn aan groot vaarwater (rivieren, kanalen) kunnen deze vanuit zandwinlocaties die eveneens gelegen zijn aan groot vaarwater, per schip worden bevoorraad. Afnemers, die niet aan vaarwater zijn gevestigd, krijgen het zand per as geleverd.

Het zand van de Bakelse Plassen wordt per as afgezet; een gedeelte in de directe omgeving. Rond de gemeenten Eindhoven, Son, Helmond en Someren bevindt zich een concentratie aan afnemers, die per as bevoorraad moeten worden.

Voor een groot gedeelte neemt aanvraagster dit voor haar rekening. Transportafstanden blijven hierdoor relatief beperkt.

Door het continueren van de zandwinning kan ook in de toekomst in de lokale en regionale behoefte aan (beton- en metsel)zand en grind worden voorzien.

Daarnaast is de bedrijfscontinuïteit van Peelhorst BV en dus de werkgelegenheid gedurende vele jaren gewaarborgd.

b. Ruimtelijke ordening

De aanvraag is gericht op een substantiële uitbreiding van de huidige zandwinning "Bakelse Plassen" en wel in oostelijke als westelijke richting. Deze zandwinning vormt zowel functioneel als financieel een essentieel onderdeel van de beoogde reconstructie van het gebied "Zuidrand Stippelberg", groot 390 hectaren, zoals bedoeld in het Reconstructieplan "De Peel" en levert een bijdrage aan de hierin genoemde beleidsdoelstellingen: de verbetering van de leefbaarheid, economie en ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

De oostelijke uitbreiding van de zandwinning heeft een omvang van ca. 20 ha. en sluit direct aan op een al vergunde en nog te graven kleinere plas. De nieuwe plas krijgt een recreatieve functie inclusief zwemstrand. Dit levert een bijdrage aan de beoogde bundeling van de intensieve recreatieve voorzieningen (dag-/verblijfsrecreatie, horeca, parkeervoorzieningen), wat mede borg staat voor een kwaliteitsimpuls.

Aan de westzijde wordt een nieuwe, afzonderlijke plas aangelegd van ruim 40 hectaren. Deze plas krijgt een natuurfunctie.

Een deel van de uitbreiding van de Bakelse Plassen is geprojecteerd in de Groene Hoofdstructuur (GHS) en de Agrarische Hoofdstructuur-landschap (AHS-landschap). Op grond van de op 27 juni 2008 door Provinciale Staten vastgestelde en op 1 juli 2008 in werking getreden Interimstructuurvisie Noord-Brabant, "Brabant in Ontwikkeling", is op de uitbreiding van bestaande ontgrondingen in de GHS of de AHS-landschap het 'nee, tenzij-principe' van toepassing. Dit betekent dat deze uitbreiding alleen toelaatbaar is als daar zwaarwegende maatschappelijke belangen aan ten grondslag liggen en pas nadat onderzoek heeft aangetoond dat er geen reële alternatieve locaties voorhanden zijn buiten de GHS en de AHS-landschap, of andere oplossingen waardoor de aantasting van de natuur- en de hiermee samenhangende landschapswaarden wordt voorkomen. Als de ingreep toch plaatsvindt, moet verzekerd zijn dat de aantasting van de natuur en de daarmee samenhangende landschapswaarden tot het minimum wordt beperkt en wordt gecompenseerd.

Onder 'II Algemeen' hebben wij een overzicht gegeven van de in het IGP-gebied te realiseren projecten c.q. te treffen maatregelen. De uitbreiding van de Bakelse Plassen maakt hier onderdeel van uit. Deze projecten en maatregelen, waaronder die voor compensatie, hebben een functionele, technische en financiële samenhang en onderlinge afhankelijkheid en staan ten dienste van de bescherming en bevordering van een aantal maatschappelijke belangen. De belangen behelzen:

- de noodzakelijke vergroting en verbetering van de toeristisch-recreatieve mogelijkheden;
- het herstel van de landschappelijke, waaronder de cultuurhistorische, kwaliteiten van het gebied;
- de extensivering van de agrarische bedrijvigheid enerzijds en het tegelijkertijd creëren van nieuw ruimtegebruik en nieuwe economische dragers in het toeristisch-recreatieve marktsegment;
- de kwaliteitsverbetering van natuurparel 'Stippelberg' en natuurgebied 'Oude Zut', onder meer door een nieuwe recreatieve zonering;
- de natuurontwikkeling in de door de zandwinning ontstane plassen, vooral in de oevers en randzones ervan, wat leidt tot een vergroting van het areaal en een verhoging van de kwaliteit van de natuur.
- de continuering van de voorziening in de regionale behoefte aan bouwgrondstoffen, met name beton- en metselzanden.

Deze belangen worden in deze paragraaf V. nader beschreven.

Wij zijn van mening dat deze belangen in hun onderlinge samenhang en afhankelijkheid van voldoende zwaarwegend maatschappelijke betekenis zijn om de ingreep in de GHS en AHS-landschap te rechtvaardigen.

De hierboven beschreven belangen zijn in een eerder stadium al aan de orde gekomen in het Reconstructieplan De Peel, dat een zestal Zuidoost-Brabantse gemeenten omvat. Aan dit Reconstructieplan heeft een milieu-effectrapportage ten grondslag gelegen, waarbij effecten en alternatieven zijn onderzocht. Door middel van reconstructie worden functieveranderingen in het landelijke gebied doorgevoerd, om de maatschappelijke vraag naar bepaalde functies, zoals natuur, waterberging, recreatiemogelijkheden en landschap meer in balans te brengen met de economische activiteiten in het landelijke gebied.

Alle ruimtelijk relevante aspecten van de reconstructie zijn integraal afgewogen bij de totstandkoming van het Reconstructieplan. De keuzes die in het reconstructieplan voor specifiek aangewezen gebieden zijn gemaakt, zijn bepalend voor de ruimtelijke plannen van provincie en gemeenten ('doorwerking').

Het gebied "Zuidrand Stippelberg" is zo'n specifiek gebied, dat binnen de kaders van het Reconstructieplan, nader is uitgewerkt in het IGP en in het daarop gebaseerde structuurplan van de gemeente. De uitbreiding van de Bakelse Plassen, de aanleg van de golfbaan, de realisering van de Recreatieve Poort en het Cultuurhistorisch Landschapsplan Geneneind maken onderdeel uit van het integrale project. Een en ander is hierboven beschreven.

Vervolgens zijn de voorbereiding van het gemeentelijke bestemmingsplan en de verlening van de ontgrondingsvergunning ter hand genomen, mede aan de hand van een Project-MER, waarin, met inachtneming van de eerdere besluitvorming, alternatieve uitbreidingsrichtingen zijn onderzocht. Het bestemmingsplan en deze vergunning bevatten de planologische vertaling van het in dit MER opgenomen meest milieuvriendelijke alternatief.

Wij concluderen dat reële alternatieve locaties buiten de GHS en de AHS-landschap, of andere oplossingen waardoor de aantasting van de natuur- en de hiermee samenhangende landschapswaarden wordt voorkomen, niet voorhanden zijn.

Verzekerd moet zijn dat de aantasting van de natuurwaarden en de daarmee samenhangende landschapswaarden tot het minimum wordt beperkt en wordt gecompenseerd.

Ten behoeve hiervan een natuurcompensatieplan opgesteld. In het Natuurcompensatie-plan IGP (september 2007) is ingegaan op de wijze waarop aan de kwantitatieve en kwalitatieve eisen van de compensatie wordt voldaan (zie hierna onder f.). Dit compensatieplan maakt deel uit van deze ontgrondingsvergunning. De uitvoering van dit compensatieplan is hierdoor daadwerkelijk verzekerd.

Wij komen tot de conclusie dat voldoende invulling is gegeven aan het 'nee, tenzij-principe'.

Op grond van artikel 10, lid 6, van de Ontgrondingenwet wordt een ontgrondingsvergunning niet verleend of gewijzigd, indien de beoogde ontgroning in strijd zou zijn met een bestemmingsplan, tenzij het college van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente heeft medegedeeld dat het gemeentebestuur planologische medewerking zal verlenen. Bij brief van 18 december 2007 heeft het gemeentebestuur van Gemert-Bakel laten weten dat de beoogde ontgroning en golfbaan in overeenstemming zijn met het ontwerp-bestemmingsplan 'Bakelse Plassen 2008'. Hierin is ook het Natuurcompensatieplan planologisch veiliggesteld. Dit betekent dat alle maatregelen en voorzieningen die moeten worden getroffen ter uitvoering van dit compensatieplan in overeenstemming zijn met en beschermd worden door het bestemmingsplan. Omdat niet alle te treffen maatregelen en voorzieningen binnen dit plan vallen is ook een wijziging van het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Gemert-Bakel 2006' in voorbereiding.

De aanvrager heeft met de gemeente Gemert-Bakel een overeenkomst gesloten op grond waarvan de feitelijke uitvoering én het beheer van het Natuurcompensatieplan voldoende is gegarandeerd (zie hierna ook onder k.)

c. Geohydrologie

Door de voorgenomen zandwinning wordt land omgezet in water. Daarnaast zal de Snelle Loop, die nu dwars door het toekomstige plassengebied loopt, ten zuiden van het gebied worden omgeleid.

Deze activiteiten hebben gevolgen voor de waterhuishoudkundige situatie van het gebied. Er zullen veranderingen optreden in de grondwaterstand binnen de zandwinlocatie zelf en in de onmiddellijke omgeving daarvan. In zijn algemeenheid zijn fluctuaties van de grondwaterstand van invloed op de bebouwde omgeving, de landbouw en de natuur.

Er is geohydrologisch onderzoek verricht naar de effecten van de realisering van het zandwinproject en van de omleiding van de Snelle Loop en de mogelijke mitigerende maatregelen om negatieve effecten te voorkomen dan wel te beperken. Het betreft:

- 'Geohydrologisch onderzoek inzake watertoets IGP Bakel-Milheeze Noord' van Witteveen+Bos van 9 september 2005;
- 'Hydrologische effecten Bakelse Plassen' van Witteveen+Bos van 22 mei 2007 en van 7 juni 2007;
- 'Effecten omleiding Snelle Loop via Esperloop' van Witteveen+Bos d.d. 31 mei 2006;
- 'Effecten omleiding Snelle Loop via Esperloop, tweede alternatief' van Witteveen+Bos d.d. 22 juni 2006.

Ten behoeve van de aanvraag van de ontgrondingsvergunning zijn de resultaten van bovengenoemde onderzoeken samengevat in het rapport 'Geohydrologische samenvatting uitbreiding Bakelse Plassen ten behoeve van ontgrondingsvergunning' van Witteveen+Bos, d.d. 11 maart 2008.

De hydrologische effecten van de voorgestelde zandwinning zijn berekend in het basissrapport over de geohydrologische situatie (rapport van 9 september 2005). Als referentiesituatie is de huidige, reeds vergunde situatie gebruikt.

Het projectgebied bevindt zich op de Peelhorst, tussen de Milheeze-breuk, gelegen op ca. 750 m ten oosten van het plassengebied en de Peelrandbreuk, op ca. 800 m ten zuidwesten van het gebied. Gezien de stremmende werking van de breuken op de grondwaterstroming, blijven de effecten van de ingreep beperkt tot het gebied tussen de breuken.

Het projectgebied kent een van oost naar west aflopend maaiveld. De regionale grondwaterstroming is globaal eveneens oost/west gericht. Door de aanleg van de huidige plassen is het natuurlijke grondwaterverhang ter plaatse van de plassen afgevlakt. In grote lijnen betekent dit, dat aan de westzijde het plaspeil hoger ligt dan de oorspronkelijke grondwaterstand en aan de oostzijde juist lager. Het verschil tussen het oorspronkelijk grondwaterpeil en het plaspeil fluctueert echter door het jaar heen. De seizoensinvloeden (neerslagoverschot/-tekort) hebben namelijk op het plaspeil minder grote invloed dan op het grondwaterpeil, omdat het plaspeil door het jaar heen een veel kleinere fluctuatie heeft dan het oorspronkelijke grondwaterpeil.

Door de uitbreiding van het plassengebied zal het grondwaterverhang verder afvlakken. Dit betekent dat er ten oosten (en in mindere mate ten noorden en zuiden) van de plassen een daling van de grondwaterstand optreedt. Deze daling bedraagt maximaal 25 cm, direct ten oosten van de plassen. De invloedssfeer -gebied waar een verandering in de grondwaterstand van 5 cm of meer optreedt- reikt tot aan de Milheeze-breuk. Voorbij deze breuk treden geen effecten meer op. In landbouwgebied kan lokaal droogteschade ontstaan en ook een deel van natuurgebied De Stippelberg, noordelijk van de geprojecteerde plas 4, ondervindt negatieve gevolgen (verdroging).

De afvlakking van de grondwaterspiegel in westelijke richting leidt daar tot hogere grondwaterstanden. In algemene zin kan een te grote stijging van de grondwaterstand leiden tot negatieve gevolgen voor de landbouw (natschade aan gewassen, afhankelijk van het type gewas), of leiden tot grondwateroverlast in bebouwd gebied.

De maximale stijging bedraagt 50 cm, direct ten westen van de plas. Vanaf de westelijke oever bedraagt het beïnvloedingsgebied (5 cm verhogingslijn) ca. 1 km. Naast de hierboven genoemde problemen leidt de verhoging van de grondwaterstand ook tot een lokaal positief effect. Ten noordwesten van de westelijke plas stijgt de grondwaterstand in een gering deel van natuurgebied De Stippelberg met 5 – 10 cm. Gezien de verdrogingsproblematiek die hier speelt, is dit een gewenste ontwikkeling. De wijstverschijnselen ten oosten van de Peelrandbreuk worden door de uitbreiding van de plassen naar verwachting niet tot licht positief beïnvloed.

Bovengenoemde effecten zijn aan de orde geweest in de Watertoets. De Watertoets heeft onderdeel uitgemaakt van het Integraal Gebiedsprogramma Bakel-Milheeze Noord. Dit wettelijk verplichte procesinstrument is gericht op de afstemming van het project van de initiatiefnemer op het beleid van de waterbeherende instanties i.c. Waterschap Aa en Maas en de provincie Noord-Brabant. Tijdens dit proces heeft overleg plaats gevonden over de ruimtelijke, planologische en waterhuishoudkundige aspecten van dit plan. Uitgangspunten in dit kader zijn onder meer dat de zandwinning op een hydrologisch neutrale wijze wordt uitgevoerd, dat de inlaat van gebiedsvreemd water vanuit het Peelkanaal in het projectgebied zo veel mogelijk wordt beperkt en dat geen nadelige verdrogingseffecten op de Stippelberg optreden.

In het kader van deze watertoets is het basisrapport over de geohydrologische situatie (rapport van 9 september 2005) beoordeeld door Waterschap Aa en Maas en ons college. Bij schrijven van 18 oktober 2005 hebben wij initiatiefnemer/aanvraagster medegedeeld dat door het treffen van maatregelen de gesignaleerde negatieve effecten zodanig gecompenseerd dienen te worden dat sprake is van een hydrologisch neutrale situatie. De voorkeur werd uitgesproken voor het vergroten van de in- en uittreeweerstand in de plassen door het terugstorten van fijnzand en leem op het talud en de bodem van de plassen. In combinatie hiermee zou een tweede maatregel kunnen zijn het verpompen van water uit de westelijke plas naar de oostelijke plas voor een vergroting van het peilverschil tussen de plassen.

Blijkens schrijven van 13 december 2005 stemt het Waterschap Aa en Maas hiermee in, zij het dat deze tweede maatregel niet duurzaam wordt geacht. Geadviseerd wordt hier zo mogelijk van af te zien. De weerstand van de taludbekleding zou in haar ogen kunnen verhoogd worden door een verdergaande fractionering van het restzand, een bredere taludbekleding en/of het aanbrengen van alternatieve materialen.

Tevens plaatste zij een kanttekening bij de invloed van de Snelle Loop op de hydrologische situatie ter plaatse. Niet duidelijk is of sprake is van infiltratie vanuit de Snelle Loop naar de plassen en/of van een drainerende werking van deze watergang.

Zij merkte verder op dat geen sprake mag zijn van (indirecte) voeding van de Bakelse Plassen via de Snelle Loop. Ook moet, in de berekeningen, rekening gehouden worden met droog vallen van de Snelle Loop en de Esperloop tijdens een droge periode (zomer), omdat de inlaat/aanvoer onvoldoende is om beide waterlopen op peil te houden.

Resumerend betekent dit dat de zandwinning niet zónder beperkende c.q. mitigerende maatregelen kan worden uitgevoerd. De belangrijkste voorhanden zijnde maatregel is de afdichting/bekleding van de taluds en de bodem van de plassen met zeer fijn zand en leem. Door het (gedeeltelijk) herstellen van de horizontale weerstand, maar nu tussen de plassen, kan er een peilverschil ontstaan tussen de plassen. In het totale plassengebied wordt daarmee het afvlakken van het peil verminderd, wat kan leiden tot vermindering en zelfs mogelijk het voorkómen van de beschreven nadelige effecten.

De praktijkervaring leert dat dit een effectieve maatregel kan zijn. Uit berekeningen in bovengenoemd rapport van van Witteveen+Bos d.d. 11 maart 2008 blijkt dat een bekleding van de westelijke taluds van de bestaande plassen 2 en 3 en de nieuwe plassen 4 en 5 tot een sterke vermindering van de hydrologisch effecten leidt. In de gemiddelde situatie blijven de grondwaterstandsveranderingen dan grotendeels beperkt tot het projectgebied zelf. In twee kleine gebiedjes ten noorden van de plassen en een gebiedje ten zuiden van de plassen wordt tot een afstand van ca 100 m vanaf de plas een verhoging van de grondwaterstand van 5 tot 10 cm berekend. Aan de westzijde van het plassengebied varieert de invloed sterk. In vergelijking met de situatie zonder taludbekleding wordt in een aanzienlijk kleiner gebied, gelegen in de zuidwesthoek van het projectgebied, plaatselijk nog een verhoging van 25 tot 50 cm berekend. Naar het noorden en naar het zuidoosten van plas neemt de berekende verhoging af tot maximaal 10 cm. In het gebied ten oosten van de plassen wordt plaatselijk tot op een afstand van 280 m een verhoging van 5 tot 10 cm berekend. Logischer wijze zou aan de oostzijde een verlaging van de grondwaterstand meer voor de hand liggen, maar dit wordt verklaard door het effect van de seizoensinvloeden.

Bij nadere analyse van de effecten naar de zomer- (GLG) en wintersituatie (GHG) blijkt dat de kleinere fluctuatie van het waterpeil in de plassen eveneens zorgt voor een kleinere fluctuatie van de grondwaterstand in het aangrenzende gebied: de GHG wordt afgetopt en de GLG wordt verhoogd. Voor de droge gronden ten oosten van het plassengebied is de verhoging van de GLG van grotere invloed dan de verlaging van de GHG. Per saldo stijgt daardoor de gemiddelde grondwaterstand zelfs plaatselijk.

Voor de nattere gronden ten westen en zuiden van het plassengebied betekent de aftopping van de GHG dat er minder snel kans is op natschade. De verhoging van de GLG betekent dat er minder kans is op droogteschade, zowel aan de west- en zuidzijde als aan de oostzijde van het plassengebied.

De grote veranderingen van de grondwaterstanden vinden plaats binnen het projectgebied zelf. Met de inrichting van het projectgebied i.c. de golfbaan, kan rekening worden gehouden met de mogelijk veranderende grondwaterstanden, zodat deze geen nadelige effecten zullen hebben.

De veranderende grondwaterstanden buiten het projectgebied zijn over het algemeen beperkt.

In de effectberekening van de taludbekleding wordt uitgegaan van een minimale dikte van de leemlaag van 0,5 m. Gezien het belang van een goed functionerende taludbekleding met voldoende weerstand staan wij op het standpunt dat deze bekleding tot aan de waterspiegel dient te worden aangebracht en niet, zoals voorgesteld door aanvrager, tot 2 m. daaronder. Door de taludbekleding de bovenste 2 meters dieper in het profiel te plaatsen, kan deze ter plaatse worden afgedekt met een schrale (nutriëntarme) zandbodem die nodig is om de gewenste natuurlijke, gebiedseigen vegetatie te laten ontwikkelen.

Geconcludeerd kan worden dat door een bekleding van de westelijke taluds van alle plassen met slecht doorlatend materiaal de hydrologische effecten van de zandwinning grotendeels worden geneutraliseerd.

Wij nemen in deze vergunning dan ook voorschriften terzake van dit aspect op.

De veranderende grondwaterstanden hebben over het algemeen positieve effecten voor de landbouwkundige produktie. Zeer plaatselijk kunnen de berekende veranderingen echter nadelig uitpakken op de landbouwkundige opbrengsten. Gezien de marginale veranderingen (ordegrootte 10 cm) die worden verwacht en de mogelijkheid dat de nadelige effecten in het ene seizoen worden gecompenseerd door positieve effecten in het andere seizoen, zullen deze niet leiden tot merkbare vermindering in landbouwkundige productie. In het natuurgebied de Stippelberg wordt met name de grondwaterstand aan de noord- en oostzijde van het plassengebied beïnvloed. Tot over een afstand van 300 m vanaf de plas 4 wordt een daling van de GHG berekend. Daarnaast wordt over hetzelfde gebied een verhoging van de GLG berekend. In het betreffende gebied liggen de grondwaterstanden diep tot zeer diep. Van de berekende veranderingen van de grondwaterstand worden daarom in het natuurgebied geen (negatieve) consequenties verwacht.

Verandering van de grondwaterstanden kan ook consequenties hebben voor aanwezige bebouwing in de vorm van grondwateroverlast bij grondwaterstijgingen of risico op zettingen bij grondwaterstandsverlagingen. Ten zuiden van de plas 2 en 3 bevindt zich een woning waar mogelijk sprake kan zijn van een beperkte toename van grondwateroverlast (verhoging van 5 à 10 cm). Middels monitoring zal de ontwateringssituatie worden gevolgd, waardoor in de praktijk kan worden geconstateerd of er al dan niet wateroverlast optreedt en mogelijk tot effectbeperkende maatregelen dient te worden over gegaan.

Het is inherent aan modelberekeningen dat niet met zekerheid te bepalen is in hoeverre de berekende effecten daadwerkelijk zullen optreden en de te treffen maatregel het beoogde effect heeft. Ook bestaat de mogelijkheid dat de bekleding in de plassen, elders nadelige gevolgen kan hebben. Om deze reden zullen de daadwerkelijke hydrologische effecten van de zandwinning inclusief de maatregel nauwgezet gevolgd moeten worden. Blijken de effecten, hetzij van de zandwinning, hetzij van de maatregel, plaatselijk toch nog onevenredig nadelig voor de hydrologische situatie, dan zullen wij aanvullende maatregelen voorschrijven. Ten einde een en ander inzichtelijk te maken zal sprake moeten zijn van een adequate grondwatermonitoring

Daartoe wordt het huidige monitoringsnetwerk uitgebreid. Door monitoring van de grondwaterstanden kan worden gecontroleerd of de daadwerkelijke effecten in overeenstemming zijn met de te verwachten effecten. Tevens kan, op basis van monitoring, in extreem natte situaties worden ingegrepen en kan het waterschap door sturing in het oppervlaktewaterpeil ernstige wateroverlast voorkomen. Ten behoeve van de waarborging van de monitoring en de mogelijkheid aanvullende maatregelen voor te schrijven nemen wij voorschriften in deze vergunning op.

Samenvattend wordt ten aanzien van de geohydrologische situatie het volgende geconcludeerd:

- Door het afdichten/bekleden van de westelijke taluds worden de hydrologische effecten van de uitbreiding van de plassen aanmerkelijk beperkt;
- Gezien de beperkte hydrologische effecten zijn er nauwelijks nadelige consequenties te verwachten;
- Er zijn naar verwachting geen extra voorzieningen nodig om wateroverlast te voorkomen, waardoor er geen extra water uit het gebied wordt afgevoerd. Het project is hiermee hydrologisch neutraal;
- Middels monitoring wordt gecontroleerd of de effecten die in de praktijk optreden in overeenstemming zijn met de berekende te verwachten effecten;
- In extreem natte situaties kan door sturing in het oppervlaktewaterpeil ernstige wateroverlast voorkomen.

d. Bodemkwaliteit

Bij de aanvraag is een bodemonderzoek conform NEN 5740 gevoegd. Het doel van dit onderzoek was na te gaan of in het gebied, waarop de voorgenomen zandwinning betrekking heeft, redelijkerwijs gesproken verontreinigingen aanwezig zijn in de grond of het freatische grondwater in gehalten boven de streefwaarde of het geldende achtergrondgehalte. Dit geldt ook voor locaties in de omgeving ervan waarvan vermoed wordt dat er een verontreiniging aanwezig is, waarbij dan eveneens wordt gekeken naar de aard van de verontreiniging.

Het bodemonderzoek is in juli/augustus 2007 uitgevoerd. Uit de resultaten van het onderzoek concluderen wij het volgende ten aanzien van de grond:

- de bovengrond is in het gehele gebied plaatselijk licht en zeer incidenteel matig verontreinigd;
- de ondergrond is veelal schoon en incidenteel licht verontreinigd;
- de kwaliteit van de grond kan als 'gebiedseigen' worden beschouwd. Plaatselijk worden de achtergrondwaarden overschreden, wat voor de hand ligt omdat de achtergrondwaarden zijn gebaseerd op gemiddelden van de beschikbare meetreeks;
- er is geen noodzaak om de grond nader te onderzoeken.

Wij concluderen het volgende ten aanzien van het grondwater:

- het grondwater is in het onderzoeksgebied vrijwel overal verontreinigd met zware metalen; het gaat doorgaans om een lichte verontreiniging. Plaatselijk zijn in het grondwater concentraties zware metalen aangetroffen die de tussenwaarden en soms zelfs de interventiewaarden overschrijden. Deze verontreinigingen bevestigen in grote lijnen de achtergrondwaarden uit de bodemkwaliteitskaart voor het buitengebied van de Provincie Noord-Brabant;

- de grondwaterverontreiniging is diffuus en sterk gerelateerd aan het huidige gebruik (o.a. maisteelt met intensieve bemesting). Binnen de verschillende gebieden is de verontreiniging betrekkelijk homogeen verdeeld en er is dan ook geen aanleiding tot nader onderzoek naar de omvang ervan.

Wij gaan ervan uit dat de grondwaterverontreiniging verband houdt met het intensief bemesten van de bodem, vooral in terreindelen waar mais wordt verbouwd. De zure en schrale zandgrond is gevoelig voor deze problematiek en bemesting leidt vrijwel direct tot verhoogde concentraties in het grondwater. Het wordt aannemelijk geacht dat de concentraties zware metalen zullen afnemen, zodra het intensieve bemesten wordt gestaakt.

Daarnaast is het niet ondenkbaar dat de grondwaterkwaliteit negatief is beïnvloed door de plaatsing van de peilbuizen die door een verstoring van het evenwicht de aan de grond gebonden zware metalen tijdelijk heeft gemobiliseerd. Herbemonstering van enkele peilbuizen kan hierover meer duidelijkheid bieden.

De gemiddelde concentraties overschrijden de bodemgebruikswaarden van de voorgenomen nieuwe functies (natuur en recreatie in de randzone rondom de plassen) niet. Dit betekent dat de bodem geschikt is voor het voorgenomen gebruik en deze de bestemmingswijziging niet in de weg staat.

Echter, de volgende vervolgstappen moeten worden gezet:

1. Nagaan in hoeverre de plaatsing van de peilbuizen de kwaliteit van het grondwater negatief heeft beïnvloed, herbemonstering dient hierin nader inzicht te verschaffen.
2. Nagaan in hoeverre verwacht mag worden dat beëindiging van intensief bemesten op korte termijn (enkele jaren) leidt tot afname van de concentraties zware metalen in het grondwater.
3. Onderzoeken van de kwaliteit van het asfalt van de weg en studie naar het materiaal waaruit de fundering bestaat (mogelijk zinkassen).

In september 2007 is tevens voor het golfbaanterrein en de omleiding Snelle Loop een bodemonderzoek verricht. De conclusies van dit onderzoek zijn op hoofdlijnen gelijk aan het voorgaande onderzoek.

Beide onderzoeken indiceren 'natuurlijk' verhoogde achtergrondconcentraties voor zink, koper en nikkel; het betreft een diffuse verontreiniging van het grondwater. In de onderhavige situatie betreft het naar verwachting een historische verontreiniging in combinatie met langdurige bemesting op relatief arme (zure) zandgronden. De nieuwe inrichting van het gebied (plassen, golfbaan, EVZ) leidt tot beëindiging van de bemesting, waardoor de uitspoeling naar het grondwater steeds verder zal afnemen. Wij gaan er van uit dat de genoemde diffuse verontreiniging van het grondwater geen belemmering vormt voor de beoogde ontwikkeling.

Voor de veiligstelling van de hierboven vermelde te nemen vervolgstappen nemen wij voorschriften in deze vergunning op.

Tenslotte merken wij op dat indien grond wordt toegepast in een werk het Bouwstoffenbesluit van toepassing is en aanvullend een partijkeuring conform het Bouwstoffenbesluit uitgevoerd dient te worden.

e. Archeologie en cultuurhistorie

*** archeologie**

Door de voorgenomen zandwinning en de aanleg van de golfbaan kunnen eventuele aanwezige archeologische waarden in de bodem worden verstoord dan wel worden vernietigd. Teneinde deze waarden te beschermen zijn de zandwin- en golfbaanlocatie onderzocht (BAAC-rapport "Gemeente Gemert-Bakel, Bakelse Plassen, Inventariserend veldonderzoek – karterende fase", juli 2007).

Op basis van booronderzoek en oppervlaktekartering is gebleken dat zowel voor de zandwinlocatie als voor het westelijke gedeelte van de golfbaanlocatie een lage verwachting op het aantreffen van archeologische vondsten en/of sporen geldt ("geen vondstconcentraties c.q. een vindplaats"). Wij stemmen in met deze bevindingen. Hoewel niet helemaal is uit te sluiten dat er nog enkele diepere archeologische sporen aanwezig kunnen zijn, achten wij een archeologisch vervolgonderzoek voor deze gebieden op basis van deze resultaten niet noodzakelijk.

De verwachtingswaarde voor het zuidelijk deel van de golfbaan zijn daarentegen relatief hoog voor sporen uit de Steentijd en de Middeleeuwen. De locatie krijgt dan ook een planologische bescherming als archeologisch onderzoeksgebied. De golfbaan moet hier op een archeologievriendelijke wijze worden aangelegd, dat wil zeggen de bodemverlagingen, nodig voor een geaccidenteerde inrichting dienen boven de 'archeologische horizont' te blijven. Deze kenmerkende aardlaag is daartoe in kaart gebracht.

De aanleg c.q. inrichting van de golfbaan dient (zie hierna onder f.) in een nadere uitwerking aan ons college ter goedkeuring te worden voorgelegd. Een natuurvriendelijke inrichting van een nieuw beektracé (Esperloop of Snelle Loop) zal onderdeel uitmaken van de golfbaan. Een archeologische toets in dit tracé is noodzakelijk. Wij nemen hiervoor voorschriften in de vergunning op.

Ten behoeve van de omleiding van de Snelle Loop - gedeelte camping Nederheide tot Hekker- is in het omleidingstracé een bureau- en inventariserend veldonderzoek verricht ('BILAN, Rapport 2007, Gemert-Bakel, Milheeze, Snelle Loop, Archeologisch bureau- en inventariserend Veldonderzoek, karterende fase, d.d. 12 december 2007').

Wij kunnen instemmen met het door BILAN afgegeven selectieadvies. Wij stellen geen nader archeologisch onderzoek in dit gedeelte van het projectgebied 'Bakelse Plassen' verplicht. Uit het booronderzoek is gebleken dat het bodemprofiel ter plaatse van het omleidingstracé op de meeste plaatsen is verstoord. Op basis van het bodemtype -hoofdzakelijk gooreerdgronden- en de verstoring worden geen behoudenswaardige archeologische waarden uit de periode Steentijd in dit deelgebied meer verwacht.

* cultuurhistorie

In het zuidwestelijke deel van het projectgebied ligt de jonge ontginning Geneneindse Velden, overwegend bestaande uit landbouwgronden, in een (voorheen) nat gebied op de Peelrandbreuk. Het betreft een zogenaamde "boeren-uitbreidingsontginning", een vroege jonge ontginning, aan de rand van oud cultuurland. Het gebied kent een afwisseling van meer en minder rationeel verkavelde percelen. Het gedeelte binnen het projectgebied heeft een rationele verkaveling. De ontginning is vooral tot stand gekomen in de periode 1750-1850.

Centraal in het gebied ligt de Esperloop, een grotendeels gegraven waterloop, die in samenhang met de ontginning van het gebied is gegraven en vergraven. Bij de ruilverkaveling, omstreeks 1975, is de oorspronkelijk fijnmazige verkaveling van het gebied gewijzigd en uitgedund. Het gebied kent een samenhang met de akkercomplexen bij Bakel en met de akker bij Esp. Het zuidwestelijke deel van het projectgebied grenst aan de historische groenstructuur ten noorden van Bakel. Het betreft bos en houtwallen, plaatselijk met (restanten van) hakhout, op de overgang van het oude akkercomplex rond Bakel, naar een gebied met stuifduinen op De Stippelberg. Het geheel dateert overwegend uit de periode 1890-1923, maar is deels ook ouder. Deze groenstructuur wordt hoog gewaardeerd.

Verspreid in het projectgebied komen 3 gebouwen voor uit het Monumenten Inventarisatie Project (MIP), dat door de provincie werd uitgevoerd in de periode 1979 tot 1991. Verder komen enkele historisch geografische lijnen voor die redelijk hoog gewaardeerd worden. De oostelijke grens van het projectgebied wordt gevormd door de weg Kaak, die is aangelegd kort na 1920. Deze weg maakt onderdeel uit van de ontsluitingswegen De Peel. De aanleg van deze wegen vormde een belangrijke impuls voor de verdere ontwikkeling van het Peelgebied. De Hooizak als historische oude route en kavelscheiding wordt gerespecteerd, de boerderij Ven 8 verdwijnt. Wij zijn van mening dat de cultuurhistorische waarden gelegen in het projectgebied, door de voorgenomen activiteiten niet op onevenredige wijze worden aangetast.

f. Natuur en landschap

* natuur

In het streekplan is het ruimtelijke beleid van Brabant vastgelegd. Essentiële elementen hiervan zijn de Groene hoofdstructuur (GHS) en de Agrarische hoofdstructuur (AHS). Gebieden, aangeduid als GHS en delen van de AHS kennen een planologisch regiem, dat gericht is op behoud en versterking van de natuurwaarden. In en rond het projectgebied gaat het om de volgende gebieden:

- De Stippelberg is aangeduid als GHS-natuur, onderdeel natuurparel.
- De bossen op en rond camping "Landgoed Nederheide" zijn GHS-natuur, overig bos- en natuurgebied.
- De agrarische percelen ten zuiden van De Stippelberg zijn deels GHS-landbouw, leefgebied struweelvogels of leefgebied kwetsbare soorten, en deels AHS-Landschap.

- De agrarische percelen rond de kernen van Bakel en Milheeze zijn grotendeels AHS-landbouw, zoekgebied veeverdichtingsgebieden. De overige agrarische percelen rond deze kernen zijn AHS-landschap, onderdeel van de Regionale Natuur- en Landschapseenheid (RNLE).
- Langs de Esperloop is een Ecologische verbindingszone (EVZ) geprojecteerd.
- Het gebied rond de Oude Zut maakt gedeeltelijk onderdeel uit van de GHS-natuur als overig bos- en natuurgebied en gedeeltelijk van de GHS-landbouw als leefgebied kwetsbare soorten.

Het projectgebied is in 2003 en 2005 onderzocht op het voorkomen van beschermde en zeldzame soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is per soortgroep beschreven.

Vleermuizen

In het projectgebied en de directe omgeving zijn vijf soorten vleermuizen aangetroffen. Het gaat om Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Watervleermuis, Bruine grootoorvleermuis en Rosse vleermuis. Tijdens de inventarisatie zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen, maar mogelijk bevindt zich in de bomenlaan langs de Hooizak een kolonie van de Bruine grootoorvleermuis. Het projectgebied is van belang als foerageergebied voor vleermuizen, vooral de bosranden en lanen vormen een geschikt foerageerbiotoop. Voor de Watervleermuis is open water zonder verlichting van belang. In het projectgebied liggen twee vliegroutes, langs de Hooizak en langs Ven.

Overige zoogdieren

In het projectgebied komen een aantal algemeen voorkomende soorten zoogdieren voor als Egel, Haas, Ree en Konijn. De in 2003 aangetroffen burcht van Das of Vos bleek in 2005 vervallen en niet in gebruik. In het bos van De Stippelberg, rond de Heibloem en in het bosje langs de Hooizak zijn Reeën waargenomen. In 2003 is een Steenmarter of Boommarter waargenomen aan de rand van De Stippelberg.

Vogels

In het bos van De Stippelberg broeden onder meer Groene Specht, Zwarte specht, Nachtzwaluw, Boomleeuwerik en Boompieper. In het bosgebied aan de noordoostkant van het projectgebied zijn in 2005 2 territoria van de Nachtzwaluw vastgesteld. Grasmus en Geelgors broeden langs de rand van de huidige zandwinplas. In 2005 zijn twee territoria Kleine plevier vastgesteld aan de noordrand van de zandwinplas. De Patrijs broedt ten zuiden van de Esperloop. In het bosje langs de Hooizak heeft in 2003 een Buizerd gebroed. In het Ven van de Heibloem heeft de Dodaars gebroed. Op agrarische percelen zijn enkele territoria van Kievit en Schollekster vastgesteld. De Zomertortel heeft in 2003 rond de Heibloem en bij de Haag gebroed. Zwarte specht, Dodaars, Groene specht, Zomertortel en Nachtzwaluw staan op de Rode lijst.

Reptielen

Langs de oevers van de Bakelse plassen en in een klein heideterreintje bij de Oude Zut is de Levendbarende hagedis waargenomen. Dit is de enige reptielsoort die niet op de Rode lijst staat.

Amfibieën

In de Bakelse plassen zijn Middelste groene kikker en Bruine kikker aangetroffen. In de Oude Zut en de Esperloop komt de Alpenwatersalamander voor. De Alpenwatersalamander is een minder algemene soort. In de Oude Zut komt tevens Gewone Pad voor. Afgezien van de Alpenwatersalamander gaat het om algemeen voorkomende amfibieën.

Vissen

In de Esperloop en de Snelle loop komen twee minder algemene beschermde soorten voor: Kleine modderkruiper en Bermpje. De Kleine modderkruiper staat op de Rode lijst.

Overige soorten

Beschermde soorten vlinders, libellen en sprinkhanen komen niet voor. De Koninginnepage is de enige vlindersoort van de Rode lijst die is waargenomen in het projectgebied. Waarschijnlijk een zwervend exemplaar. Er zijn drie Rode lijstsoorten libellen en twee Rode lijstsoorten sprinkhanen waargenomen. In het bos van De Stippelberg zijn binnen het projectgebied vijf mierenhopen van de beschermde Rode bosmier aangetroffen.

De aanleg van de oostelijke (recreatie)plas is van invloed op de GHS-natuur. Het ruimtebeslag van deze plas in de GHS-natuur bedraagt 18.0 ha., bestaande uit bos- en natuurgebied (exclusief 1,3 ha akker). De aanwezige natuurwaarden zijn als algemeen te karakteriseren. Het te kappen bosgebied bestaat voor 64% uit naaldbos (voornamelijk Grove den en een enkel perceel met Spar), 15% gemengd bos van Grove den en Inlandse eik, 14% loofbos met als hoofdsoort Amerikaanse eik (exoot) en 7% loofbos van inlandse soorten.

- Van de naaldbossen bestaat een deel uit jonge, (zeer) dichte aanplant van vrijwel uitsluitend Grove den (1,5 ha). Door de dichte begroeiing is er niet of nauwelijks sprake van enige ondergroei (gebrek aan licht). De overige naaldbossen (10,3 ha) zijn ouder en door beheeringrepen meer open, waardoor ruimte is ontstaan voor de ontwikkeling van andere boomsoorten en een struik- en kruidlaag. In de huidige situatie betreft de struiklaag voornamelijk opslag van Berk, Lijsterbes en Amerikaanse eik. De kruidlaag is voornamelijk grasachtig.
- De loofbossen van Amerikaanse eik (2,6 ha) worden gekenmerkt door een redelijke struiklaag. De hoofdsoort van het bos wordt echter gevormd door deze niet-inheemse boomsoort.
- De loofbossen van inheemse soorten (Eik, Berk, Beuk; 3,6 ha) zijn grotendeels recent aangeplant (eind jaren '80, jaren '90). De jonge aanplant is in ontwikkeling en kent een dichte structuur.
- De kruidlaag in de meer open delen van het bosgebied is relatief slecht ontwikkeld en wordt veelal gedomineerd door Pijpenstrootje, wat het gevolg lijkt te zijn van depositie (landbouw) vanuit de omgeving (verzuring). In het verleden is hier door de voormalige beheerder van het centrale deel van De Stippelberg onderzoek naar gedaan.

Territoria van Nachtwaluw en Groene specht gaan verloren. Het bosgebied Stippelberg maakt onderdeel uit van het leefgebied van de Levendbarende hagedis. De realisatie van de recreatieplas leidt wel tot aantasting van het leefgebied van de Ree.

Een deel van de westelijke zandwinning en de golfbaan is gelegen in de GHS-landbouw, 'struweelvogelgebied' en een klein deel in het 'leefgebied kwetsbare soorten'. Het heeft een omvang van 57.1 ha.

- Het struweelvogelgebied langs de zuidrand van De Stippelberg betreft een agrarisch gebied. Het grondgebruik bestaat uit akkerbouw en weidegronden. De wegbeplantingen (noordzuid) langs de oostzijde en de westzijde van het ingreepgebied worden niet aangetast. De onregelmatige wegbeplanting langs de weg midden in het gebied (Ven) vervalt. Daarnaast is er plaatselijk enige laanbeplanting aanwezig langs zandwegen en de Snelle Loop (oostwest).
Opgemerkt dient te worden dat bijna de helft van het aangeduide struweelvogelgebied samenvalt met de al vergunde (en in uitvoering zijnde) zandwinning Bakelse Plassen. In natuurinventarisaties van 2003 en 2005 is slechts een beperkt aantal broedparen van struweelvogels waargenomen, zoals Geelgors, Graspieper en Grasmus. De meeste waarnemingen zijn gedaan langs de erfbeplantingen en lanen en in de nabij gelegen noordelijke randzone van de Bakelse Plassen. Langs de laanbeplanting van de Hooizak zijn jagende vleermuizen geconstateerd.
- Het leefgebied kwetsbare soorten ligt grotendeels binnen de begrenzing van de vigerende ontgrondingsvergunning Bakelse Plassen. Buiten dit gebied zijn er 3 deelgebieden te onderscheiden:
 - Het gebied rondom de Heibloem en de Oude Zut, waarvan vooral de Oude Zut een hoge natuurwaarde kent. In dit deelgebied vindt geen aantasting plaats, maar worden de kansen voor natuur versterkt door het opheffen van de recreatieve (neven)functie van de Heibloem (zwemstrand, parkeerterrein) en de herinrichting tot natuurgebied. Het direct oostelijk van de Oude Zut gelegen kleine landschapselement (houtwal), groot ca. 0,34 ha, dat op grond van de vigerende vergunning zou verdwijnen, blijft nu gehandhaafd.
 - Een akker die als een enclave in de GHS-Natuur is gesitueerd (juist ten westen van Landgoed Nederheide), wordt omgevormd tot water-, oever en strandzone. Hiermee wordt het agrarische gebruik van deze enclave in de EHS beëindigd.
 - De Hooizak inclusief laanbeplanting en bosje blijft gehandhaafd. Deze is van belang als vliegroute voor vleermuizen. De werkzaamheden leiden niet tot aantasting van vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen. Het agrarische gebruik langs de Hooizak (akkerland) wordt beëindigd. Het gebied wordt heringericht tot een kleinschalig parkachtig landschap als onderdeel van de randzone rondom de plas annex golfbaan.

De golfbaan wordt gerealiseerd langs de westelijke en zuidelijke randen van de winplas en in agrarisch gebied met lage natuurwaarden. Effecten op beschermde natuurwaarden worden vooral bepaald door (de ligging van) de zandwinplas. Een deel van de golfbaan valt samen met het struweelvogelgebied.

Het golfterrein wordt ingericht als een structuurrijk, parkachtig landschap met kleine landschapselementen, zoals bosjes, struwelen, ondiep water, kruidenrijke vegetaties etc. De inrichting van het zuidelijke gedeelte van de golfbaan is gericht op het creëren van een heidelandschap op basis van de schrale zandgronden van weleer.

De dam in de centrale plas zorgt voor een toename van de variatie in het gebied door de ontwikkeling van meer oevervegetaties. Daarnaast biedt de dam (beperkte) mogelijkheden als migratieroute voor kleine zoogdieren en vleermuizen. Deze dam wordt verwijderd.

De voorgenomen activiteiten hebben geen effecten op het natuurgebied De Bult dat onderdeel uitmaakt van het Natura 2000-gebied Mariapeel en Deurnesepeel. Dit natuurgebied ligt op meer dan 4 kilometer afstand van de meest oostelijke plas (recreatieplas).

Compenserende en mitigerende maatregelen/Natuurcompensatieplan

Om het ruimtebeslag op de planologisch beschermde gebieden en de kwaliteiten ervan overeenkomstig de voorwaarden van het streekplan te compenseren is een compensatieplan opgesteld. Dit Natuurcompensatieplan IGP, september 2007, maakt deel uit van deze aanvraag om ontgrondingsvergunning. Uitvoering van dit plan maakt dus ook onderdeel uit van het onderhavige project. Dit sluit aan op de Ontgrondingenwet en ons ontgrondingenbeleid. In de vergunning nemen wij namelijk voorschriften op ter bescherming van alle bij deze ontgroning betrokken belangen en ter bevordering en bescherming van belangen, betrokken bij de herinrichting en aanpassing van de omgeving. Het Natuurcompensatieplan, dat ziet op herstel, bescherming en bevordering van de natuur- en landschapswaarden in het projectgebied, maakt onderdeel uit van de door de vergunninghouder te treffen maatregelen en voorzieningen in het projectgebied.

Het plan voorziet tevens in de herplantplicht vanuit de Boswet en in de compensatietaakstelling vanuit de beleidsregel natuurcompensatie van de provincie Noord-Brabant. Dit beslaat in totaal zo'n 32,5 hectare.

De compensatie voor de GHS-natuur is uitgewerkt in de volgende drie deelplannen:

1. Robuuste Ecologische Verbindingszone, langs de oost- en zuidrand van de golfbaan, met een omvang van 20,5 ha, tussen De Stippelberg en de bossen ter hoogte van de Jan de Witkliniek, gekenmerkt door structuurrijk, kleinschalig landschap met bos, struweel, hakhout, kruidenrijke weiden, poelen etc., inclusief 2 dassentunnels met geleidende voorzieningen. Tevens wordt een link gelegd naar de Esperloop (ecologische verbindingszone). Naast de cultuurhistorische betekenis van dit landschapspatroon wordt er ook een biotoop gerealiseerd voor struweelvogels, kleine zoogdieren, vlinders en insecten. Door de aanleg van poelen in de omgeving van de Esperloop zal ook de betekenis voor amfibieën en reptielen toenemen.

Via enkele poelen als stapsteen tussen de Esperloop en de 'Oude Zut' worden ook hier de migratiemogelijkheden verbeterd. Dit deelplan bestaat voor minimaal 11,1 ha uit nieuw bos, zodat samen met deelplan 2 (6,9 ha) 18,0 ha nieuw bos wordt gerealiseerd in het kader van de compensatieverplichting conform de Boswet.

2. Bosontwikkeling aansluiten op de GHS: met dit deelplan wordt het agrarische gebruik in enclaves in de bosgebieden beëindigd en wordt nieuwe natuur gerealiseerd. Op diverse locaties in de zuidrand van het bosgebied Stippelberg wordt 6,9 ha nieuwe natuur ontwikkeld. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bestaande (en te compenseren) natuurdoel-typen: droog berken-zomereikenbos. Gelet op de relatief hoge grondwater-standen ter plaatse kan ter plaatse een vochtige en meer soortenrijke variant op het droog berkenzomereikenbos tot ontwikkeling komen. De beschikbare locaties zijn: Witven en het gebied ten noorden van Klef.

3. Herinrichting van (delen van) de Kawaise Loop: de compensatie-verplichtingen generen de (financiële) ruimte om ook de Kawaise Loop om te vormen tot een ecologisch lint met stapstenen in het landschap. De omvang bedraagt 8,1 ha. Voor de Kawaise Loop is door het Waterschap Aa en Maas een inrichtingsplan opgesteld.

Om de aantasting van het leefgebied struweelvogels te compenseren is 33,5 hectare nieuw struweelgebied aangewezen, geprojecteerd oostelijk van Wijbosch. In dit gebied en op enkele andere plekken worden over een lengte van 1820 meter nieuwe struwelen aangelegd. Het hiermee gepaard gaande ruimtebeslag bedraagt 1,8 ha., zodat de struwelenhaag een breedte krijgt van 10 meter. Langs de Snelle- en Esperloop worden poelen gerealiseerd en vindt landschapsherstel plaats.

Verder wordt in aansluiting op de Robuuste Ecologische Verbinding langs de golfbaan vanaf de bosgebieden bij de Jan de Wit-kliniek een ecologische verbinding in zuidelijke richting gerealiseerd; via de Leemskuilendijk tot aan de Kawaise Loop/Deurnsche Heide.

Daarnaast wordt het recreatieve gebruik van het zwemstrand de Heibloem beëindigd. De parkeerplaatsen, met toegangsweg en paden, worden verwijderd en ingericht tot natuurgebied. De vigerende ontgrondingsvergunning (van 2004) voorziet nog in een uitbreiding van het zwemstrand in plas 3. Hiervoor zijn flauwe tot zeer flauwe taluds c.q. meer ondiep water voorgeschreven. Hoewel deze onderwaterinrichting afgestemd is op de recreatieve functie, is deze ook optimaal voor natuurontwikkeling, vooral in dit door bossages omgeven gedeelte van de plas. Dit leidt tot een versterking van de natuurwaarden van het aangrenzende gebied, inclusief de Oude Zut. Aan de zuidzijde wordt de functie van dit gebied uitgebreid door de realisering van het Natuurcompensatieplan. Door deze samenhang en vergroting van de land/watergradiënt krijgt dit deelgebied een belangrijke impuls voor de natuur. Wij staan de aangevraagde wijziging van de contouren van dit plasgedeelte toe, echter onder de voorwaarde dat minimaal 3,0 ha ondiep water met een diepte van 0 – 2 meter wordt gerealiseerd tussen de westzijde van het (voormalige) surfstrand en de tussendam.

Deze eindbeeldsituatie laat onverlet dat tijdens de zandwinning, binnen de contouren van deze en de andere plassen, uitwisseling van zanden in de taludbelopen mogelijk blijft.

Wij sluiten, indien dit nuttig en/of noodzakelijk blijkt, onderlinge uitwisseling van onderdelen van de deelplannen niet uit. Zo kan een intensievere beplanting c.q. bosbouw in de Robuuste Ecologische Verbindingszone langs oost- en zuidzijde van de beoogde golfbaan, onderdeel A2 van het compensatieplan, worden gecompenseerd door een extensievere bebossing in de onderdelen A3 en A4.

De vorenstaande beschrijving van de voorgenomen compensatie van het gebied is ontleend aan de aanvraag om de ontgrondingsvergunning en het Milieueffectrapport. Wij kunnen waar het betreft het ruimtebeslag hiermee instemmen. Naast de kwantiteit kent de compensatie echter ook een kwalitatief element. Hoewel uit de beschrijving en het kaartmateriaal blijkt dat kwaliteit aanwezig is, is deze op onderdelen en op detailniveau niet helder en concreet gewaarborgd. Hier en daar wordt een te globaal beeld gecreëerd, waarin sprake is van mogelijkheden, variaties en keuzes, wat geen zekerheid biedt voor de eindsituatie. Het eindplan/inrichtingsplan, gepresenteerd op een schaal van 1:5000 is hier debet aan. Ter bescherming en bevordering van belangen van natuur en landschap, waaronder mede begrepen het toezicht en controle op de naleving van de terzake dienende voorschriften, schrijven wij voor dat de in te richten (deel)gebieden op een kaart met een schaalniveau van 1:1000 nader worden uitgewerkt en beschreven, binnen de hierboven aangegeven kaders, en ter goedkeuring aan ons college worden voorgelegd.

Het betreft de op de bij het Natuurcompensatieplan behorende kaart aangeduide gebieden A1, A2, A3 en A4, en de gebieden B1, B2, B3, B4 en B5. Voor de beplanting moeten inheemse soorten c.q. gebiedseigen materialen worden toegepast

In het streekplan is opgenomen dat een nieuwe golfbaan voor hoogstens de helft van de oppervlakte mag worden aangelegd in de GHS-landbouw, subzone leefgebied struweelvogels, waarbij aan de volgende voorwaarden moet worden voldaan:

- de aantasting van de natuur- en landschapswaarden wordt tot het minimum beperkt en gecompenseerd;
- de bebouwing en de parkeervoorzieningen blijven zoveel mogelijk buiten het leefgebied voor de struweelvogels;
- de golfbaan wordt zodanig ingericht dat er, afgezien van de natuurcompensatie, nieuwe natuur ontstaat op een oppervlakte, die ten minste even groot is als de oppervlakte die specifiek voor de sport is bestemd, inclusief gebouwen en parkeervoorzieningen.

Een deel van de golfbaan valt samen met het struweelvogelgebied (14,5 ha). De totale oppervlakte van de golfbaan is 67,6 ha, waarvan circa 26,1 ha tot de feitelijke spelzone behoort én - naar schatting- 0,9 ha tot bebouwd gebied en parkeervoorziening. Dit betekent dat 27 ha. nieuwe natuur op het golfcomplex moet worden aangelegd. De hiervan deel uitmakende zgn. kleine landschapselementen (beheerseenheid), zoals bosjes, struwelen, ondiep water en kruidenrijke vegetaties, dienen ieder een oppervlakte te hebben van minimaal 0,5 ha. Logische natuurdoeltypen zijn (van droog naar nat): droge heide, droog heischraal grasland, multifunctioneel bos, braamstruweel, natte heide, vochtig schraalland en, in combinatie met de rand- en oeverzones van de westelijke natuurplas, moeras en soortenrijk water.

De Snelle Loop wordt tussen Landgoed Nederheide en het Ven omgeleid naar de bovenloop van de Esperloop, zuidelijk van het plassengebied, om daarna in noordwestelijke richting af te takken in een nieuw tracé, door de golfbaan en westelijk van het plassengebied weer aan te haken op het 'oude' tracé. De omleiding wordt voorzien van een natuurvriendelijke inrichting (onder meer flauwe oever). De 300 meter lange overkluizing op het landgoed Nederheide zal verdwijnen. De Esperloop krijgt in overeenstemming met haar functie eveneens een natuurvriendelijke herinrichting. Deze waterloop is van oorsprong een gegraven waterloop ten behoeve van agrarische doeleinden. (Her)meandering maakt dan ook geen onderdeel uit van de voorgenomen herinrichting. Het rechte cultuurpatroon blijft gehandhaafd. Wel wordt de beek voorzien van natuurvriendelijke oevers (plas-drasbermen) en stapstenen van kleine landschapselementen, zoals poelen, houtwallen en bosjes. Zowel de omleiding van de Snelle Loop als de natuurvriendelijke inrichting van de Esperloop wordt uitgevoerd door het Waterschap Aa en Maas.

Op grond van ons ontgrondingenbeleid dient de zandwinning gepaard te gaan met het creëren van een ruimtelijke en ecologische meerwaarde. De westelijke plas (5) krijgt een natuurfunctie. Dit betekent dat de inrichting van de plas en omgeving daarop moeten worden afgestemd. Een specifiek op natuur(ontwikkeling) afgestemde inrichting is daarom geboden. Qua inrichtingsstructuur moet, uitgaande van een grillige oeverbelijning, worden gedacht aan eilandjes, plas-draszones, inhammen, kreken, poelen e.d. Een dergelijke inrichting kenmerkt zich vooral door de aanwezigheid van een relatief omvangrijk gedeelte aan ondiep water, zijnde de biotoop voor water-, moeras- en oevervegetaties. Plas 5 heeft, gerekend vanaf de zgn. insteeklijn, een omvang van 50 ha., waarvan ca. 41 ha. water. Blijkens de taludprofielen - vanaf de waterlijn 1 (verticaal) : 7 (horizontaal) tot een waterkolom van 2 m.- wordt ca. 7,5 ha. ondiep water gecreëerd als biotoop voor water-, moeras- en oevervegetatie. Dit doet naar ons oordeel niet voldoende recht aan de natuurfunctie van de plas en gaat voorbij aan de potentiële mogelijkheden voor natte natuurontwikkeling.

Daarom schrijven wij voor dat aan de noordoostkant van het onderwatertalud (nabij) Hooizak extra ondiep water wordt aangelegd met een omvang van 0,5 ha. Dit geeft een extra impuls aan de spontane natuurontwikkeling in dit gedeelte van de plas. Vanwege een heersende zuidwestenwind is de golfslag op de noordoostoever hoger en intenser dan in andere delen van de plas. Het creëren van extra ondiep water ter plaatse breekt de golfslag waardoor optimalere omstandigheden voor de vegetatieontwikkeling ontstaan. Daarnaast betekent het een versterking van de functie van de Hooizak en omgeving. Deze, vanuit natuurgebied De Stippelberg naar het zuiden lopende onverharde weg wordt, met laanbeplanting en aan weerszijde relatief brede bermen, gespaard, inclusief een aan de westzijde ervan gelegen bosje. Dit gebied wordt gevrijwaard van (golf)activiteiten waardoor minder verstoring optreedt, wat, zo blijkt uit het Project-MER, mogelijkheden voor natuurontwikkeling, biedt. In deze zone worden overgangen van hoog/droog naar laag/nat gerealiseerd. Tevens kan door een grillige oevervorm te kiezen en flauwe taluds toe te passen de

oppervlakte waarover deze gradiënten optreden worden vergroot, aldus het Project-MER. Het creëren van 0,5 ha meer ondiep water geeft een verantwoorde invulling van dit streefbeeld.

Hierover heeft overleg plaatsgevonden met aanvraagster. Deze heeft te kennen gegeven dat deze maatregel enkel uitgevoerd kan worden door een verplaatsing van zanden vanaf de bodem van de plas naar het desbetreffende talud. Zij wenst de aanvraag om deze reden te wijzigen, in die zin dat de bodemdpte van plas 5 wordt vastgesteld op 12 m. -NAP. Wij nemen hiervoor voorschriften op in deze vergunning.

Het onderwatertalud van 1:2,5 voldoet aan de in het technisch onderzoeksrapport van GeoDelft van 7 juni 2007 aanbevolen onderwaterhellingen, teneinde de stabiliteit te garanderen. Wij stemmen hiermee in.

Ook voor de golfbaan en de herinrichting van de plassen schrijven wij voor dat per deelgebied c.q. per fase een gedetailleerd inrichtingsplan (1:1000) ter goedkeuring aan ons college wordt voorgelegd.

* landschap

De landschappelijke hoofdstructuur van de omgeving van het projectgebied wordt vanuit de ondergrond gedictieerd door de Peelrandbreuk. In de huidige verschijningsvorm is de Peelrandbreuk echter nauwelijks terug te vinden. De locatie van de dorpen is overigens wel aan de Peelrandbreuk gerelateerd, getuige de dorpenrand Handel-Gemert-Mortel-Bakel.

Het gebied rond De Stippelberg is volgens de door ons op 3 augustus 2005 vastgestelde 'Aardkundig Waardevolle Gebiedenkaart' aangeduid als aardkundig waardevol gebied. Gebieden worden als 'aardkundig waardevol' beschouwd als de verschijnselen van de niet-levende natuur nog een gave vorm hebben of in onderlinge samenhang voorkomen. In het streekplan is ruimtelijk beleid opgenomen ter bescherming van deze, in totaal 40 gebieden in Brabant. Een groot gedeelte van het natuurgebied De Stippelberg is opgenomen als aardkundig waardevol gebied. Een klein deel van het projectgebied, ter plaatse van de geprojecteerde oostelijke recreatieplas, valt binnen de begrenzing van dit gebied.

Het gebied is van aardkundige betekenis vanwege de zichtbare breukrand in los 'gesteente' (vrij zeldzaam in Nederland) en het aanwezige stuifzandrelief. Deze ligt echter op grote afstand van het projectgebied (circa 1 kilometer oostelijker). De aanleg van de recreatieplas heeft daarom geen invloed op deze aardkundige waarden.

Langs de Peelrandbreuk en de Breuk van Milheeze, lopende westelijk resp. oostelijk van het projectgebied, is er sprake van wijstverschijnselen (uittreden van ijzerrijk grondwater). De benedenloop van de Esperloop wordt voor een deel met dit wijstwater gevoed. De benedenloop van de Snelle Loop ligt in de beekoverstromingsvlakte van de rivier de Aa.

Rondom de dorpen Bakel en Milheeze wordt het landschap nog steeds gekenmerkt door een relatief fijnmazig en besloten karakter. Hier is sprake van een onregelmatig verkavelingspatroon met afwisselend boerderijenlinten en bosjes. Langs wegen en watergangen komt veelal laanbeplanting voor, zoals langs de Hooizak en langs de Snelle Loop. Daarnaast zijn rond Bakel en Milheeze oude akkers te vinden, waarvan sommige een esdek hebben van meer dan 1 meter. Binnen het projectgebied zelf komen geen oude akkers voor. Direct ten zuidwesten van het projectgebied, op Geneneind, zijn wel enkele oude akkers te vinden.

Ten zuiden van De Stippelberg zijn op grotere afstand van de dorpen, relatief jonge ontginningsvlakten te vinden. Dit gebied is pas in het begin van de 20e eeuw ontgonnen en is relatief grootschalig, open en rationeel verkaveld. Sinds de ruilverkaveling eind jaren '70 wordt het beeld gedomineerd door een grid van wegen met wegbeplanting, her en der een (groepje) boerderij(en) en enkele kleine bosjes en struwelen.

De beboste Stippelberg vormt aan de noordzijde de horizon van het projectgebied.

De ontgronding van de westelijke zandwinplas met daaromheen de golfbaan respecteert aan de randen de rechte, strakke lijnen (Ven, Hooizak), die passen binnen het vrij grootschalige jonge ontginningslandschap. Daarbinnen verdwijnt het bestaande landschap en ontstaat een totaal nieuw landschap. Dit is weliswaar ook een grootschalig landschap (grote open plas), maar anders van karakter. Structuren (kavelgrenzen, bomenrijen, laanbeplanting langs de Snelle Loop) verdwijnen, vooral ter plaatse van de westelijke zandwinplas, en de samenhang tussen de plas en het omringende agrarische land ontbreekt.

Het ontstaan van een nieuw landschap dat aansluit op het plassenlandschap dat nu in wording is, wordt vanuit visuele landschapsbeleving positief gewaardeerd. In het Natuurcompensatieplan zijn naast compenserende maatregelen voor natuur ook maatregelen opgenomen die het landschap, binnen en buiten het projectgebied, herstellen. Daarnaast worden eisen gesteld aan de inrichting van de golfbaan en de westelijke zandwinplas, die de kwaliteit van het nieuwe landschap ten goede komen (zie hiervoor).

g. Landbouw

Het onderhavige project is van invloed op de in of in de directe nabijheid van het projectgebied aanwezige landbouwkundige belangen.

Het projectgebied bestaat voornamelijk uit agrarische gronden die gebruikt worden voor de veehouderij en in mindere mate voor akkerbouw. In het Reconstructieplan 'De Peel' is het gebied aangewezen als verwevingsgebied of extensiveringsgebied. In de verwevingsgebieden kennen de intensieve veehouderijen een beperkte ontwikkelingsruimte. In de extensiveringsgebieden mag in ieder geval geen sprake zijn van groei en moet op termijn een vergaande extensivering van het aantal (intensieve) veehouderijen plaatsvinden. Dit vanwege de nabijheid van (woon)bebouwing en natuurgebieden, waaronder Stippelberg. Kortom, de landbouw zal in de toekomst een minder prominente rol in het projectgebied spelen.

Ter uitvoering van de reconstructie is het project "Milheeze Noord" gestart. Een aantal intensieve veehouderijbedrijven zullen worden verplaatst en/of beëindigd in ruil voor de bouw van woningen.

In het kader van de MER is voor elk afzonderlijk agrarisch bedrijf in het projectgebied onderzocht of de voorgenomen activiteiten, beperkingen opleveren voor eventuele uitbreidingsplannen van het betreffende bedrijf. Voor alle woningen en bedrijven (agrarisch en niet-agrarisch) in het projectgebied, geldt dat deze bereikbaar blijven.

Het pand het Ven 8 ligt midden in het zandwingebied en zal dus verdwijnen. Het betreft een voormalige veehouderij die al is aangekocht door aanvrager. De intensieve veehouderijbedrijven gelegen aan Nederheide 4, Greef 4 en Heibloem 3 liggen in een extensiveringsgebied. Dit zijn dan per definitie geen duurzame locaties en uitbreiding van het bouwblok is in principe niet aan de orde (uitbreiding is alleen mogelijk als dit nodig is om aan de wettelijke vereisten voor dierenwelzijn te voldoen).

De intensieve veehouderij Kreijtenberg 4 ligt in een verwevingsgebied maar dit bedrijf heeft de intentie uitgesproken te stoppen. Als aan de voorwaarden tegemoet gekomen wordt (in het kader van Milheeze noord-project: extra woningen in ruil voor beëindiging), kan deze beëindiging gerealiseerd worden. Ook het bedrijf Greef 4 is betrokken in het Milheeze noord-project voor verplaatsen of beëindigen van het bedrijf in ruil voor woningen.

Ven 3 heeft een melkveehouderij maar de exploitant heeft aangegeven te willen verplaatsen naar een duurzame locatie elders. Ven 1 ligt zodanig dat er geen sprake is van een belemmering van de uitbreidingsmogelijkheden door de ontwikkeling van de golfbaan en zandwinning. Voor de exploitanten van de grondgebonden bedrijven aan de Valkert 1 en 2 geldt dat zij met hun gronden participeren in de golfbaan. De agrarische activiteiten van deze bedrijven komen daarmee te vervallen.

De champignonkwekerij aan de Hekker 5 ligt deels in het gebied dat in het streekplan globaal is aangewezen als GHS-landbouw, leefgebied struweelvogels en deels gelegen in de AHS-landbouw. Binnen de AHS-landbouw is uitbreiding mogelijk indien er geen bezwaren zijn van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhygiënische aard om aan een uitbreiding mee te werken. Binnen de begrenzing van de GHS-landbouw is uitbreiding van het bouwblok niet mogelijk. De zandwinning en de golfbaan leveren geen fysieke beperkingen op voor uitbreiding van de champignonkwekerij.

Op de percelen Ven 6a, 6b en 4a wordt geen agrarisch bedrijf geëxploiteerd.

Geconcludeerd kan worden dat de zandwinning en aanleg van de golfbaan in het licht van het Reconstructie- en het streekplan, geen invloed hebben op c.q. geen extra belemmeringen opleveren voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de agrarische bedrijven in het projectgebied.

Nagenoeg alle percelen, nodig voor de zandwinactiviteiten zijn eigendom van aanvrager. Daarnaast hebben de gemeente Gemert-Bakel en het Waterschap Aa en Maas, medeparticipanten in het Integraal Gebiedsprogramma Bakel-Milheeze Noord, een aantal percelen in eigendom.

h. Recreatie

In de zuidrand van het bosgebied de Stippelberg ligt de camping 'Landgoed Nederheide' en op enige afstand het strandbad van de Heibloem. Het strandbad verkeert in een enigszins vervallen staat, mede als gevolg van het ontbreken van dagelijks toezicht. Dit is een knelpunt in het functioneren ervan. De onderhavige aanvraag voorziet binnen de contouren van de nieuwe oostelijke plas in een nieuw strandbad in aansluiting op c.q. in de directe nabijheid van de camping 'Landgoed Nederheide'. De huidige recreatieplas wordt geïntegreerd in de centrale plas en krijgt een natuur- en landschappelijke inrichting c.q. inbedding. De parkeervoorzieningen worden verwijderd. Door én het ontwikkelen van de Recreatieve Poort (bezoekerscentrum de Stippelberg, horeca, parkeervoorzieningen e.d.) én het uitbreiden van de camping én het verplaatsen van het strandbad naar de nieuwe oostelijke plas worden de recreatieve mogelijkheden vergroot en het gebruik ervan gestimuleerd. Door de concentratie van deze voorzieningen is controle, toezicht en beheer beter gewaarborgd en ontstaat een betere recreatieve zonering van het bosgebied de Stippelberg doordat de recreatieve druk in de kern van het gebied vermindert.

In combinatie met een nieuwe 18-holes golfbaan krijgt de recreatieve functie in het projectgebied de noodzakelijke kwalitatieve impulsen. Dit alles is in overeenstemming met ons ruimtelijke ordenings- en recreatiebeleid.

i. Verkeer en vervoer

Een gedeelte van de dwars door de westelijke zandwinlocatie lopende weg (het Ven), wordt inclusief een westelijke aftakking, verwijderd. Om de bereikbaarheid van de enkele woningen/bedrijven aan de Nederheide ten noorden van deze zandwinlocatie te garanderen wordt de meer westelijk gelegen zandweg (eveneens het Ven genaamd) verhard en geschikt gemaakt als verbindings- c.q. ontsluitingsroute. De weg het Ven wordt gefaseerd verwijderd (van zuid naar noord), zodat de ontsluitingsfunctie voor de aangrenzende percelen zolang mogelijk in tact blijft.

De afvoer van alle zand, evenals de aan- en afvoer van materieel, vindt uitsluitend plaats via de bestaande ontsluitingsweg vanaf het laadstation, direct ten oosten van de centrale plan, door het bos naar de provinciale weg Deurne-De Rips. De aansluiting op deze weg is voorzien van een uitvoegstrook voor linksafslaand verkeer en voldoende opstelruimte tussen de weg en het vrijliggende fietspad, zodat een verkeersveilige situatie is gecreëerd.

Conform de vigerende overeenkomst tussen de Gemeente Gemert-Bakel en De Peelhorst mogen zandvrachtwagens niet via de kernen Milheeze en Bakel rijden (m.u.v. bestemmingsverkeer). Verkeer richting Helmond maakt gebruik van de N270.

Voor de afvoer van het zand vinden maximaal 200 zandtransporten per dag plaats. Het transport vindt plaats van 6.00 – 19.00 uur.

In deze zin is sprake van continuering van een bestaande situatie.

j. Luchtmachtbasis de Peel

Door het ministerie van Defensie is gevraagd om in het MER inzichtelijk te maken wat de effecten van de voorgenomen activiteit zullen zijn op de Vliegbasis de Peel. Dit naar aanleiding van mogelijke aanvliegrisico's voor vliegtuigen vanaf deze vliegbasis. Het verzoek is overgenomen in de Richtlijnen. Door SOVON is een vogeffectenstudie uitgevoerd. Uit deze studie blijkt dat in de huidige situatie weinig aan water en oevervegetatie gebonden broedvogelsoorten gebruik maken van de Bakelse Plassen. Daarnaast lijkt de huidige plas geen belangrijke slaapplek voor meeuwen, eenden of ganzen, hoewel er geen gerichte waarnemingen zijn verricht. Geconcludeerd wordt dat er in de huidige situatie geen aanwijzingen zijn dat er in de loop van het jaar grote aantallen vogels op of nabij de Bakelse Plassen verblijven.

Uit de studie blijkt dat er een kleine kans bestaat dat de uitbreiding van de zandwinning ertoe leidt dat watervogels als eenden, ganzen en meeuwen de Bakelse Plassen als slaapplek gaan gebruiken. Verwacht mag worden dat, zeker gezien het feit dat er nu al een grote waterplas ligt, de veranderingen ten opzichte van de huidige situatie minimaal zullen zijn. Het risico voor de luchtvaart is zeker niet groter dan de huidige situatie. Daarnaast wordt dit risico verder beperkt door de kleinschalige inrichting van het landschap rond de Bakelse Plassen.

Om eventuele effecten op de luchtvaart vanaf vliegbasis de Peel te mitigeren, dient een beheersplan te worden opgesteld, waarin maatregelen worden opgenomen die kunnen worden toegepast indien er een dusdanige toename van het aantal vogels optreedt dat er een te groot risico voor de luchtvaart ontstaat. Wij nemen in de voorschriften een verplichting op tot het opstellen van zo'n beheersplan

k. Beheer

Ná afronding van de zandwinning en de realisering van de voorgeschreven herinrichtings- en compensatiemaatregelen behoeft het gebied een (permanent) beheer dat gericht is op instandhouding, onderhoud en behoorlijk gebruik met het oog op de bestemming. De wijze waarop dit beheer plaats vindt, moet gestalte krijgen in een beheersplan c.q. beheersmaatregelen.

Het toekomstige beheer en onderhoud van de randzones ter plaatse van de golfbaan en het zwemstrand komen voor rekening van de respectievelijke exploitanten, die deze gebieden beheren en in stand houden met het oog op de recreatieve bestemming. Voor de overige randzones met de functie natuur geldt dat De Peelhorst ten tijde van de zandwinexploitatie het beheer en onderhoud tot het moment van overdracht voor haar rekening neemt. Na beëindiging van de zandwinning en oplevering door ons college worden de terreinen overgedragen aan de gemeente Gemert-Bakel. De gemeente krijgt daarmee ook de verantwoording voor het toekomstige beheer en onderhoud van het gebied. Een en ander laat overigens onverlet dat bij de oplevering van de plassen de gemeente in overleg met De Peelhorst kan beslissen om de terreinen (alsnog) bij een natuurbeherende instantie onder te brengen.

Voor het beheer en onderhoud van deze gebieden wordt een zo natuurlijk mogelijke ontwikkeling nagestreefd. Dat wil zeggen dat beheeringrepen zo minimaal mogelijk zijn, waarbij de abiotische omstandigheden de natuurontwikkelingen bepalen. Immers, de natuur kan zich ontwikkelen op het oorspronkelijke substraat: pleistocene zand en dekzand zonder de gebruikelijke meststoffen verrijkte bouwvoor. Deze situatie in combinatie met de nieuwe natte omstandigheden biedt kansen voor de ontwikkeling van soorten die van oorsprong in dit gebied thuis horen. De "Oude Zut" fungeert hierbij als een belangrijke 'genenbron'.

Deze beheerkeuze laat onverlet dat -zeker in de eerste periode na aanleg- enige vorm van een corrigerend beheer soms nodig is om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Voorbeelden zijn:

- het tegengaan van spontane ontwikkeling van Grove den (pioniersoort op schrale zandgronden), waardoor andere vegetaties ontwikkelingskansen krijgen;
- het initiëren van vegetatieve ontwikkeling, bijvoorbeeld door het uitstrooien van heidemaaisel;
- het open kappen van bosranden om licht en ruimte te creëren voor de ontwikkeling van de gradiënt van droge bossen naar de vochtige tot natte oeverzones.

Per saldo is het beheer in een jong natuurgebied vooral maatwerk. In de eerste jaren na aanleg worden de ontwikkelingen gemonitord en waar nodig bijgestuurd. Dit element behoeft nadere uitwerking in het nog op te stellen beheersplan.

Op basis van de ervaringen kan de inrichting, zoals opgenomen in de werkplannen, worden bijgesteld om te komen tot optimale omstandigheden voor de natuurontwikkeling. Immers, de oevers en randzones worden gefaseerd gerealiseerd, waarbij aan het eind van elke fase van de zandwinning ook een deel van de oever- en randzones worden heringericht.

Teneinde een en ander veilig te stellen nemen wij voorschriften op ter behartiging van een adequaat beheer.

Financiering van het beheer en onderhoud

De opbrengsten van de zandwinning worden voor een deel geïnvesteerd in de omgeving ter realisering van de maatschappelijke doelen van het IGP. De Peelhorst b.v. draagt daarmee ook zorg voor een adequate fondsvorming ten behoeve van de financiering van het toekomstige beheer en onderhoud. In het kader van de vigerende ontgrondingsvergunning is indertijd een overeenkomst gesloten met de gemeente Gemert-Bakel. In deze overeenkomst is vastgelegd dat de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud en dat de ontgronder voorziet in een fonds ten behoeve van het toekomstige beheer en onderhoud. De omvang van dit fonds is afgestemd op het oorspronkelijke eindplan van de Bakelse Plassen met natuur en extensief recreatief medegebruik, waaronder een zwem- en surfstrand met diverse voorzieningen en bijbehorende beheerlasten. Deze qua beheer- en onderhoud relatief dure recreatieve voorzieningen drukken in de toekomstige situatie echter niet langer op de beheer- en onderhoudsbegroting, waarmee ruimschoot voldoende fondsen ter beschikking vrijkomen om in het plassengebied de (openbare) natuurgebieden te beheren evenals de diverse nieuwe natuurgebieden die in het kader van het Natuurcompensatieplan worden aangelegd.

In de geactualiseerde overeenkomst met de Gemeente Gemert-Bakel is het artikel betreffende de vorming van een beheer- en onderhoudsfonds gehandhaafd. Uit de rente-inkomsten van het fonds worden de jaarlijkse beheerkosten betaald voor het toekomstige natuurgebied (excl. de golfbaan/zwemstrand) en de natuur- en landschapselementen die in het kader van het IGP of compensatieplan worden aangelegd.

Uitgaven uit het IGP-fonds geschieden onder auspiciën van het Bestuurlijke Platform IGP, waarin de bestuurlijke vertegenwoordiging van Gemeente, Waterschap en De Peelhorst zitting hebben. De gemeente Gemert-Bakel is beheerder van het IGP-fonds.

Wij concluderen dat de financiering van het noodzakelijke beheer op deze wijze afdoende is gewaarborgd, waarmee voldoende recht wordt gedaan aan het bepaalde in artikel 3, lid 3, onder d en e, van de Ontgrondingenwet. Wij nemen dan ook geen voorschriften voor de financiering van het beheer in deze vergunning op.

1. Uitvoering

De te verrichten werkzaamheden binnen het projectgebied laten zich nu slechts op hoofdlijnen beschrijven. Dit houdt verband met de geplande duur van de zandwinexploitatie. Aanvraagster gaat uit van een termijn van ca. 15 jaar. Duidelijk is dat niet alle geplande werkzaamheden tegelijkertijd worden verricht. Er zal sprake zijn van een opsplitsing van werkzaamheden in fasen en deelgebieden. De fasering wordt zodanig opgezet dat de huidige functies en voorzieningen zolang mogelijk in tact blijven en dat beoogde toekomstige functies zo snel mogelijk tot ontwikkeling kunnen komen. Bestaande infrastructuur wordt enerzijds zolang mogelijk gehandhaafd als perceels-ontsluitingsweg, terwijl anderzijds juist de strandfunctie en golfbaan zo vroeg mogelijk in de tijd gerealiseerd kunnen worden.

Per ontgrondingsfase zijn de volgende werkzaamheden aan de orde:

- Realiseren compensatie

De natuurcompensatie wordt voorafgaand aan of gelijktijdig met de start van de ontgroning (de aantasting van actuele waarden) gerealiseerd. Per fase wordt bepaald of en zo ja welke actuele waarden worden aangetast en welke compensatiemaatregelen daarvoor moeten worden gerealiseerd conform het Natuurcompensatieplan. De terreinen ten behoeve van de realisering van de compensatiemaatregelen zijn door de aanvrager al in eigendom verworven. De realisering van het Natuurcompensatieplan is planologisch veiliggesteld.

- Verwijderen obstakels en aanpassen infrastructuur

Voorafgaand aan de ontgrondingswerkzaamheden worden eventuele beplantingen, kabels- en leidingen, wegen, waterlopen, etc. verwijderd en/of omgeleid.

- Verwijderen afdek

In beginsel wordt het bestaande agrarische grondgebruik zo lang mogelijk gehandhaafd. In de winterperiode wordt een terrein van 6-8 ha ontdaan van de afdek ('zandwinrijp gemaakt'). De afdekgrond wordt aangewend voor het ophogen van terreinen elders in het projectgebied en/of in depot gezet. De afdekgrond wordt deels verwerkt in deelgebied C (zie hiervoor), deels in de randzones c.q. golfbaan (deelgebied D).

De grond wordt binnen het ontgrondingsgebied getransporteerd, zodat de eventuele afvoer via de ontsluitingsweg van de zandwinning kan plaatsvinden.

Ten behoeve van de verwerking van een deel van de dekgronden in deelgebied C merken wij het volgende op. Onderdeel van de ontgrondingsaanvraag behelst de ontgraving van een perceel nabij Hekker/Kreijtenburg tot, gerekend vanaf maaiveld, maximaal 6 meter diep, waardoor ca. 120.000m³ vrijkomt. Het 'gat' wordt tot maaiveld gevuld met de niet te vermarkten dek- en bosgronden afkomstig van de locaties van de plassen 4 en 5. Wij hebben hiertegen geen overwegende bezwaren. Wel zal in een apart werkplan, mede aan de hand van de in deze paragraaf beschreven aspecten, een nadere uitwerking -inclusief tekeningen inclusief fasering (winning van zand en verwerking van grond) gegeven moeten worden.

Wij nemen een voorschrift hierover in deze vergunning op.

- Zandwinning

De winning start in plas 4A/B om de recreatieve voorzieningen (recreatieplas) in een vroeg stadium te realiseren. In circa 3 jaar wordt deze plas aangelegd, behoudens een klein deel dat wordt aangewend als depot. Dit depot wordt afgeschermd van de omgeving door een bosrand van 30-40 meter te handhaven, waarmee visuele hinder voor de omgeving wordt voorkomen. In plas 5 wordt voorafgaand aan de zandwinning eerst de waterrand langs de golfbaan ondiep aangelegd (breedte 30-50 m), zodat de golfbaan al tijdens de winning tot ontwikkeling kan komen. De zandwinning start in de zuidwesthoek, waarna het gedeelte ten westen van het Ven in fases wordt ontzand. Vervolgens wordt van zuid naar noord het gedeelte tussen de Hooizak en het Ven ontgrond, zodat het Ven gedurende de gehele winning als ontsluitingsweg dienst kan doen voor de percelen die nog in agrarisch gebruik zijn. Kortom het landschap ondergaat een geleidelijke transformatie en wordt niet in één keer op z'n kop gezet.

De zandwinning vindt plaats met behulp van een elektrische zuiger die de specie met aanvoerwater door een drijvende persleiding naar het zandrad transporteert. In het zandrad vindt de scheiding plaats tussen de specie en het water. Het water wordt afgevoerd naar de plas, de specie wordt doorgeleid naar de klasseerinstallatie op het land, oostelijk van plas 3.

Bij de winning in plas 5 wordt het zandrad op de grens tussen de bestaande plassen en de uitbreiding geplaatst, waarna het zand via een transportband naar het huidige klasseerterrein wordt getransporteerd. De dam tussen plas 2 en 3 blijft daarvoor vooralsnog gehandhaafd.

- Herinrichting

De herinrichting van de oevers en randzones volgt zo snel mogelijk na de zandwinning. Voor de westelijke en zuidelijke oevers van plas 5 geldt echter dat de randzones/oevers al in een vroeg stadium worden ingericht ten behoeve van de ontwikkeling en snelle ingebruikname van de golfbaan. De noordelijke en oostelijke oevers worden fasegewijs volgend op de zandwinning ingericht ten behoeve van natuur/natuurontwikkeling.

Voorafgaand aan de aanvang van de werkzaamheden in ieder afzonderlijk deelgebied schrijven wij, onder verwijzing naar artikel 3, lid 3, onder a, van de Ontgrondingenwet, vergunninghoudster voor dat een werkplan ter goedkeuring aan ons college wordt voorgelegd. In dit werkplan worden de uit te voeren ontgrondingswerkzaamheden beschreven, dus alle werkzaamheden die verband houden met:

- de voorbereiding,
- de zandwinning, inclusief situering en beheer van depots en de logistieke aspecten van de zandafvoer,
- de herinrichting en
- de natuurcompensatie.

Zo nodig geeft het werkplan inzicht in de te treffen veiligheids- en beveiligingsmaatregelen en wordt aangegeven op welke wijze omwonenden en belanghebbenden ingelicht worden over en betrokken worden bij de realisering van het project. De werkplannen worden door ons college getoetst aan de in deze paragraaf beschreven uitgangspunten.

De beoogde start van de uitbreiding is voorjaar 2009, in aansluiting op de zandwinning in plas 3 die naar verwachting rond die tijd qua beton- en metselzand uitgeput is. Naar verwachting van de aanvrager zal de zandwinning van de uitbreiding circa 14 jaar in beslag nemen met een jaarlijkse productie van circa 550.000 – 600.000 m³ beton- en metselzand. Dit komt neer op een winning en afzet van ruim 800.000 ton per jaar. Echter gelet op onzekerheden in de afzetmarkt verzoekt aanvrager de einddatum van de ontgronding vast te stellen op 18 jaar na het onherroepelijk worden van de ontgrondingsvergunning.

VI. Zienswijzen

Hieronder volgt, daar waar nodig en mogelijk een verkorte en zakelijke weergave van de ingekomen zienswijzen. Dit betekent niet dat wij in ons oordeel hierover ons hebben beperkt tot deze beknopte weergave. De zienswijze is integraal in de beoordeling betrokken.

1. Linssen cs Advocaten te Tilburg, namens Veetransportbedrijf W. Slegers BV alsmede de heer W. Slegers, beide wonende/gevestigd/kantoorhoudende aan de Kaak 1, 3 en 5 te Bakel-Milheeze:
 - Betrokkenen zijn van oordeel dat het bestemmingsplan “Bakelse Plassen 2008” geen doorgang kan vinden en dus de ontgronding, die hiervan deel uitmaakt, evenmin.
 - Er is niet op de juiste wijze toepassing gegeven aan de mer-bepalingen uit de Wet milieubeheer en de mer-richtlijnen. Deze klacht betreft in het bijzonder de onderzochte alternatieven. Er is niet gekeken naar een autonoom ontwikkelingsmodel en ontgronding elders.
 - Het besluit is genomen in strijd met artikel 10, lid 6 van de Ontgrondingenwet. De gemeenteraad heeft, als bevoegd gezag, geen planologische medewerking toegezegd.
 - De ontgronding is in strijd met het provinciale beleid, wegens de aantasting van de natuur in de GHS/EHS. Er is geen sprake van zwaarwegende maatschappelijke belangen, die afwijking van het beleid rechtvaardigen en ook is geen deugdelijk onderzoek verricht naar alternatieven.
 - De uitvoering van de met de ontgronding samenhangende activiteiten als een golfbaan en andere recreatieve voorzieningen zijn allermist zeker.
 - De aantasting van de natuurwaarden, inclusief de grondwaterstandwijziging, is onaanvaardbaar, terwijl de compensatie onvoldoende verzekerd is.

2. Geling Advies te De Rips, namens de heer W. Geurts, Hekker 5 te Milheeze:

- Betrokkene is bevreesd dat de ontgroning wateroverlast op zijn perceel veroorzaakt, als gevolg van de stijging van de grondwaterstand. Ook wordt wateroverlast verwacht door de verlegging van de Snelle Loop. Hij verbaast zich er over dat er nu pas peilbuizen worden geplaatst. Maatregelen, die de negatieve gevolgen van de ontgroning kunnen voorkomen moeten al in dit stadium worden genomen, en niet nadat er al negatieve gevolgen zijn ontstaan.
- Gevreesd wordt dat bij de winning van ophoogzand in en het daarna met dek- en bosgronden aanvullen van een perceel, direct ten oosten van zijn bedrijfslocatie, ziektes vrijkomen, voornamelijk door stofvorming. De stofdeeltjes kunnen voor de bedrijfsvoering (champignonteelt) schadelijke schimmels bevatten. Verzocht wordt de ontgroning en de verhoging van de gronden aan de achterzijde van zijn bedrijf niet te vergunnen en de gewonnen delfstoffen niet langs het bedrijf af te voeren.
- Betrokkene heeft bij zijn bedrijf een minicamping, direct grenzend aan het af te graven perceel. Door de ontgroning- en aanvulactiviteiten zal de camping niet aantrekkelijk zijn voor bezoekers, zal het enige tijd duren voor de beplanting is hersteld en worden inkomsten gemist.
- Er is geen rekening gehouden met de bij het bedrijf aanwezige positieve en negatieve bron, waarmee koud en warm water in de bodem wordt opgeslagen. Door verandering in de waterhuishouding zouden de aanwezige voorzieningen niet meer op een juiste wijze kunnen functioneren. Betrokkene verzoekt om een nader onderzoek naar eventuele nadelige gevolgen voor de bron. Hierbij moeten tevens worden betrokken de effecten hierop als gevolg van een grotere dan de aangevraagde diepte van plas 5.
- Betrokkene is bevreesd voor eventuele gevolgen van de ontgroning voor de stabiliteit van de ondergrond, waardoor verzakkingen op kunnen treden van gebouwen.
- In het verleden is aangegeven dat geen nieuwe ontgrondingsvergunning meer verleend zal worden. De plannen zijn nu weer gewijzigd. Betrokkenen vraagt zich af of het verder vergroten van de plassen niet alleen toegestaan wordt om de golfbaan te kunnen realiseren.
- Betrokkenen vraagt zich af of er, in overeenstemming met het Brabantse Grondstoffenbeleid, niet beter ingezet kan worden op een duurzaam gebruik en hergebruik. Het ten volle benutten van de mogelijkheden van zandwinning in de zee en het ontzien van steeds schaarser worden landbouwgrond verdient de voorkeur. Met de agrarische bedrijven in het gebied is onvoldoende rekening gehouden.

3. Geling Advies te De Rips, namens R. van Lierop, Esp 5, Bakel

- Betrokkene vreest door de verdere ontgroning een vernatting van zijn gronden, waardoor deze niet geschikt zijn voor zijn agrarisch bedrijf en dus schade geleden zal worden. Sommige voorzieningen worden pas aangelegd als de ontgroning is voltooid. Afgevraagd wordt of in de onderzoeken, die dateren van vóór juni 2007, voldoende rekening is gehouden met de veranderingen nadien. Betrokkene verbaast zich er over dat er nu pas peilbuizen worden aangelegd. Verlangd wordt dat de maatregelen die de negatieve gevolgen van de ontgroning kunnen voorkomen al in dit stadium worden getroffen.

4. De heren H.P.M. Crooymans, Zaarvlaas 2 en A.C.M. Crooymans, Zaarvlaas 2a, 5761 RJ Bakel.

- De westelijke plas biedt onvoldoende garantie om de huidige grondwaterstanden in stand te houden, doordat alleen het westelijk talud wordt voorzien van taludbekleding. Betrokkenen zijn van mening dat de Stiboka grondwatertrappenkaart van de ruilverkaveling Bakel van 1966 als nulsituatie in de voorschriften van de vergunning had moeten worden opgenomen. De ontgroning heeft ernstige gevolgen voor de grondwaterstanden voor de aan het project grenzende agrarische bedrijfspercelen. Deze gronden hadden deel moeten uitmaken van de aanvraag.
- Voorgesteld wordt de ontgrondingsvergunning te verlenen voor een periode van 10 jaar, gelijk aan de geldigheidsduur van het bestemmingsplan.
- Naar de mening van betrokkene is in de zuidwest hoek een landschappelijk ingepaste waterbuffer onjuist gesitueerd. Verzocht wordt het oostelijk gesitueerde plasgedeelte aan te wijzen en geschikt te maken voor oppervlaktewaterberging en het recreatieve strandbadgedeelte daar buiten te laten.
- Op de huidige parkeerplaats van de zwemlocatie van de Heibloem heeft een asfaltcentrale gestaan. De liquidatie daarvan heeft bodemverontreiniging tot gevolg gehad. Is hiervoor een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd?

5. De Peelhorst, zand en grint, Postbus 90, 6590 AB Gennep.

- De werkwijze die voorschrift 7 van de ontwerpbeschikking met zich brengt, is niet praktisch om reden van het nevengebruik van plas 3 door de duikvereniging en de zwembadfunctie. Verzocht wordt de voorgeschreven fasering aan te passen.

- Voorschrift 12 heeft, voor wat betreft het onder a genoemde gebied, tot gevolg dat het winbare volume industriezand wordt verminderd met ca. 350.000 m³, terwijl er hoge kosten gemaakt moeten worden voor de herinrichting van het gebied. Dit leidt tot een geringere maatschappelijke bijdrage aan het IGP-fonds. Verzocht wordt om schrapping dan wel aanpassing van het voorschrift.
- Het bepaalde in voorschrift 13 dat de taluds van de westelijke oevers tot aan de waterlijn bekleed moeten worden, kent bezwaren vanuit het oogpunt van de uitvoering (een deel van de taluds van de plassen 2 en 3 is reeds afgewerkt) en het natuurontwikkelingsperspectief (beperkte ontwikkeling van karakteristieke vegetaties) en is vanuit geohydrologische optiek niet noodzakelijk. Verzocht wordt om aanpassing van dit voorschrift.

6. Waterschap Aa en Maas, Postbus 273, 5750 AG Deurne

- In de beschikking is onvoldoende duidelijkheid gegeven over de schaderegeling.

7. De heer M.N.A.J. van den Heuvel, Ven 1, 5761 RL Bakel

- Betrokkene is van oordeel dat de voorgenomen ontgroning ernstige gevolgen zal hebben voor de agrarische bedrijfsvoering van zijn inrichting als gevolg van de te verwachten grondwaterstijgingen. Zijn inrichting had deel moeten uitmaken van de aanvraag.
- In de voorschriften ontbreekt een artikel voor de vaststelling van de nulsituatie voor de G.H.G en G.L.G.
- Gedeputeerde staten hebben de plicht de nadelige financiële gevolgen te dragen. Voorgesteld wordt voorkomende geschillen middels 'mediation' op te lossen. De kosten hiervan zijn voor rekening van gedeputeerde staten.
- Het MER en de aanvraag besteden onvoldoende aandacht aan (nat)schade die grondgebonden agrarische bedrijfsvoeringen ondervinden van de uitbreiding van de Bakelse Plassen. De problemen worden onvoldoende onderkend en de oplossing ervan wordt vooruitgeschoven.
- De voorgestelde oppervlaktewaterberging in de zuidwest hoek is te klein, heeft een te laag NAP en geen gebruikswaarde voor betrokkene. Onderzoek naar alternatieve locaties is nodig.
- Betrokkene vraagt zich af waarom de aanvraag een werkingsduur van 17 jaar moet hebben. Het is beter deze periode op 10 jaar te stellen.

8. Accon avm, rentmeesters te De Bilt, namens de familie Relou, Nederheide 4, Bakel:

- Betrokkene is van mening dat voor een goed functioneren van zijn agrarisch bedrijf een calamiteitenweg aangelegd moet worden rond het zeer compact bebouwde perceel.
- Voor een goede overgang tussen het landbouwbedrijf en plas 5 is een bufferzone in de vorm van een extensieve landbouw wenselijk. Extensieve landbouw past beter in het streven naar een verbetering van de landschappelijke kwaliteit in plaats van de huidige nieuwe natuur.
- Niet onderzocht is wat de gevolgen van plas 2 en 3 zijn op plas 5 in relatie met de gebouwen van betrokkene. De gevolgen voor het bedrijf, bijvoorbeeld oprukkend grondwater, zijn niet bekeken. Indien de gebouwen gaan verzakken onder invloed van de nieuwe plas zijn de gevolgen niet te overzien.
- Niet wordt aangegeven hoe het voorschrift, op grond waarvan de westelijke taluds van alle plassen moeten worden bekleed, wordt gehandhaafd.
- Niet duidelijk wordt hoe in de toekomst calamiteiten als gevolg van ontgrondingswerkzaamheden verholpen moeten worden.
- Er is niets geregeld omtrent de aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid van Exploitatiemaatschappij 'De Peelhorst'.
- In de vergunning wordt opgemerkt dat het bedrijf van betrokkene niet als duurzaam wordt beschouwd omdat het gelegen is in het extensiveringgebied. Gezien de omvang van het bedrijf is dit een volstrekt onjuiste constatering.

9. De heer W. van Kessel, Geneneind 16, 5761 RH Bakel

- Betrokkene is van mening dat het onverantwoord is en blijft zo dicht bij de elders als heilig verklaarde wijstgronden vernielingen aan te richten aan o.a. (leef)milieu, landschap en natuur, zeker gezien het enorme van de waterplas, de ligging ten opzichte van de omgeving en het niet behoorlijk uitgewerkt zijn van onzekerheden en onduidelijkheden.
- Met de gestelde voorschriften en gecreëerde oplossingen of uitvoeringen wordt niet voldaan aan de wettelijk gestelde bepalingen en worden geen redelijke eisen gesteld. Ook worden verplichtingen beschreven die niet gerealiseerd zullen gaan worden. Met belangen van derden wordt onvoldoende rekening gehouden.
- In de procedure zijn regelmatig onjuiste gegevens verstrekt; bijv. het genoemde bedrijf is niet bekend bij de Kamer van Koophandel.

10. ARAG Rechtsbijstand, namens de heer T.J.H. Maas, Wijbosch 4, Milheeze:

- Door de realisering van de golfbaan verdwijnt het open karakter van het landschap, in het bijzonder richting het noorden. Het perceel van betrokkene zal direct in de voorziene Robuuste Ecologische Verbindingszone komen te liggen. Er is al sprake van een wildgroei aan golfbanen, vooral in Zuidoost-Brabant.
- Door de aanleg resp. het gebruik van het golfterrein zal ernstige geluidhinder optreden in verband met overlast van de dagrecreanten, verkeer van en naar het golfterrein. De vraag is of de wegenstructuur in een dergelijke toename van dagrecreanten zal kunnen voorzien. Er zal sprake zijn van geluidsoverlast, luchtvervuiling en een sluiproute van de recreatieve poort en het zwembad.
- Er zal sprake zijn van aantasting van de beschermde aardkundige waarden, als ook van de cultuurhistorisch waardevolle elementen en patronen.
- Er is geen sprake van een breed maatschappelijk draagvlak dat bovendien steeds kleiner wordt door gebrekkige communicatie.
- Er is geen inrichtingsplan-beplantingsplan beschikbaar. Er is geen beheersplan golfbaan/natuur. Er bestaat geen schaderegeling voor wat betreft de grondwaterstand en oppervlaktewater en schaderegelingen in verband met de golfbaan.
- Uitputting van de huidige beton- en metselzandwinning kan geen grondslag vormen voor afgifte van de ontgrondingsvergunning.

11. ZLTO, afdeling Gemert-Bakel, p/a De Wouw 20, 5422 DC Gemert.

- De in artikel 10 van de Ontgrondingenwet voorgeschreven afweging van alle bij de ontgroning betrokken belangen is op een aantal punten niet volledig, waarbij de mer-rapportage onvoldoende antwoord geeft als het gaat om:
 - ❖ (Het ontbreken van) een compensatieplan landbouw. De ontgroning c.a. heeft een directe invloed op de vorming van de grondprijs in het aangrenzende landbouwgebied.
 - ❖ Het niet benoemen van voor de landbouw significante milieueffecten naar het aangrenzende IGP-gebied geeft geen zekerheid naar de toekomst.
 - ❖ Toekomstgerichte bedrijfsontwikkelingen. Er wordt weliswaar een overzicht gegeven van ontwikkelingsmogelijkheden van individuele agrarische bedrijven, echter ingegeven op basis van onduidelijke inzichten en niet op basis van eventuele autonome ontwikkelingen economie en landbouw.
 - ❖ Het gebruik van een gedeelte van de Bakelse Plassen als waterberging dan wel waterreservoir voor de landbouw wordt onvoldoende tot uiting gebracht in de hydrologische studies.

- Betrokkene is niet akkoord met de passage dat er geen sprake mag zijn van een (indirecte) voeding van de Bakelse Plassen via de Snelle Loop.
- De eventuele in het kader van de hydrologische situatie (vernatting en verdroging) te nemen extra maatregelen (drainage, automatische stuw etc.) moeten juridisch verankerd worden.
- Er moeten maatregelen getroffen worden ter voorkoming van het wegzakken van water in het nieuwe tracé van de Snelle Loop, dat een poreuze bodem heeft.
- Voorgesteld wordt een commissie te vormen die, ondanks voorgenomen maatregelen, bij eventuele geschillen over effecten van veranderde grondwaterstanden mogelijk tot een schadeoordeel c.q. oplossingsrichting kan besluiten.

De ingekomen zienswijzen zijn na binnenkomst in afschrift toegestuurd aan de vergunningaanvrager, die in de gelegenheid is gesteld te reageren op de naar voren gebrachte zienswijzen.

Overwegingen over de zienswijzen

Over hetgeen in de zienswijzen naar voren is gebracht, overwegen wij als volgt:

Ad 1. Linssen cs Advocaten te Tilburg, namens Veetransportbedrijf W.

Sleegers BV alsmede de heer W. Sleegers, beide wonende/gevestigd/kantoorhoudende aan de Kaak 1, 3 en 5 te Bakel-Milheeze

Binnen de kaders van de afweging van de bij deze ontgronding betrokken belangen en van de verlening van de aangevraagde vergunning spreken wij geen oordeel uit over het (ontwerp-)bestemmingsplan "Bakelse Plassen 2008". Voor wat betreft de relatie tussen de voorgenomen ontgronding en het bestemmingsplan is voor ons richtinggevend het bepaalde in artikel 10, lid 6 van de Ontgrondingenwet. Het college van burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel heeft bij brief van 18 december 2007 medegedeeld dat het gemeentebestuur planologische medewerking zal verlenen aan het onderhavige project. Wij hebben geconstateerd dat de gemeenteraad van Gemert-Bakel het structuurplan Bakel-Milheeze Noord, waarin het onderhavige project integraal is opgenomen, op 26 april 2007 heeft vastgesteld. Vervolgens is de procedure voor de vaststelling van de noodzakelijke herziening van het bestemmingsplan, i.c. het bestemmingsplan "Bakelse Plassen 2008", gestart.

Ten behoeve van de vaststelling van het bestemmingsplan en het verlenen van de ontgrondingsvergunning is een milieueffectrapportage verricht. In het Milieueffectrapport Bakel-Milheeze Noord is hier nader op ingegaan. Ook is een overzicht opgenomen van de eerder genomen beslissingen van de betrokken bestuursorganen, waaronder het door Provinciale Staten vastgestelde Reconstructieplan de Peel, het Integraal Gebiedsprogramma Bakel-Milheeze, als uitwerking hiervan, en het gemeentelijk structuurplan.

Deze plannen hebben betrekking op de voorgenomen activiteit i.c. de uitbreiding van de Bakelse Plassen. Hiermee mag duidelijk zijn dat het project-MER geen locatie-alternatieven bevat, maar zich heeft gericht op inrichtingsalternatieven met betrekking tot deze geprojecteerde uitbreiding, met enkele beheersvarianten. Ook is vanuit verschillende aspecten een uitvoerige beschrijving gegeven van de actuele situatie inclusief de autonome ontwikkelingen. Voor het overige constateren wij dat voldaan is aan de mer-bepalingen in de Wet milieubeheer en dat het Project-MER tot stand gekomen is aan de hand van de door ons vastgestelde richtlijnen.

Het onderdeel van de zienswijze betrekking hebbend op de strijdigheid van de ontgroning met het provinciale beleid, wegens de aantasting van de natuur in de GHS/EHS, de afwezigheid van zwaarwegende maatschappelijke belangen, die afwijking van het beleid rechtvaardigen en op de afwezigheid van een deugdelijk onderzoek naar alternatieven, heeft ons aanleiding gegeven het gestelde Vb. Ruimtelijke ordening aan te vullen. Wij verwijzen nu korthedshalve naar deze passage.

Mogelijke onzekerheden, zoals aangevoerd door betrokkene, met betrekking tot de realisering van de met de ontgroning samenhangende activiteiten, te weten de aanleg van de golfbaan en andere recreatieve voorzieningen, vormen geen belang dat bij de afweging, voorafgaande aan deze vergunningverlening, betrokken moet worden. Wij beoordelen de aanvraag om ontgrondingsvergunning zoals deze voorligt. Benadrukt zij dat alle te verrichten activiteiten in overeenstemming moeten zijn met het bestemmingsplan.

Van onevenredig nadelig effecten op de belangen van natuur en landschap en de geohydrologie door de ontgroning is geen sprake. De voorgeschreven maatregelen en voorzieningen staan borg voor de bescherming en bevordering van deze belangen, terwijl de uitvoering ervan zowel in het bestemmingsplan, als in deze vergunning voldoende verzekerd is.

Ad 2. Geling Advies te De Rips, namens de heer W. Geurts, Hekker 5 te Milheeze

Uit het geohydrologisch onderzoek kan worden geconcludeerd dat, ook met het uitvoeren van de voorgeschreven mitigerende maatregel (taludbekleding), in de winterperiode aan de zuidwestzijde van de centrale plas (2 en 3) een verhoging van de grondwaterstand zou kunnen optreden. Direct langs de Hekker wordt een verhoging van 10 tot 15 cm berekend van de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG), die vrij snel afneemt tot 5 tot 10 cm in zuidelijke richting. Het beïnvloedingsgebied betreft de noordwesthoek van het perceel van betrokkene en strekt zich uit tot ca. 125 m in zuidoostelijke richting.

Uit de berekeningen van de effecten van de omleiding van de Snelle Loop komt naar voren dat in het betreffende gebied juist sprake zou zijn van een verlaging van de grondwaterstand met 5 tot 10 cm. Dit betekent dat beide effecten elkaar min of meer opheffen. Overigens geeft de kaart met de gemiddelde hoogste grondwaterstand, voor dit gebied een GHG van 40 tot 60 cm beneden maaiveld aan.

Aangenomen mag worden dat de beperkte stijging van de grondwaterstand met 10 cm in de noordwesthoek van het perceel geen wateroverlast zal veroorzaken. In 1999 is een grondwatermonitorsmeetnet ingericht en worden de grondwaterstanden tweewekelijks opgenomen. Het meetnet is tussentijds, aan de veranderde omvang van de plas aangepast. Daarnaast is, vooruitlopend op de nu vergunde uitbreiding van het plassengebied, het meetnet in juli 2008 met een 8-tal peilbuizen uitgebreid, waaronder een peilbuis aan de Hekker. De daadwerkelijk optredende verandering van de grondwaterstand ter plaatse wordt nu, gedurende de gehele exploitatieperiode van de ontgroning, gemonitord.

Aan de opmerking van betrokkene, dat maatregelen, die de negatieve gevolgen van de ontgroning kunnen voorkomen, al in dit stadium moeten worden genomen, en niet nadat er al negatieve gevolgen zijn ontstaan, wordt voldaan. De negatieve gevolgen van de ontgroning worden grotendeels voorkomen door het aanbrengen van de slechtdoorlatende leemlagen op de westelijke taluds van de plassen. In de voorschriften is opgenomen dat deze maatregel wordt uitgevoerd ten tijde van de ontgroning.

De hydrologische effecten van de uitbreiding van de Bakelse plassen blijven beperkt tot het bovenste deel van het watervoerend pakket. Gezien de diepte van de positieve en negatieve bron van betrokkene (75 m beneden maaiveld) en het feit dat het om een gesloten systeem gaat, worden geen effecten verwacht op het functioneren van de genoemde positieve en negatieve bron. Nader onderzoek wordt niet nodig geoordeeld.

Zoals aangegeven in het geohydrologisch onderzoek zullen de eventuele veranderingen van de grondwaterstand niet leiden tot zettingen. Bovendien is de ondergrond niet zettingsgevoelig zodat er dan ook niet verwacht wordt dat er verzakkingen op kunnen treden van gebouwen.

De door betrokkene geuite vrees voor stof- en hiermee gepaard gaande schadelijke schimmelvorming die ziekten kunnen veroorzaken in zijn champignonteelt, wordt niet aangemerkt als een bij de ontgroning betrokken belang op grond waarvan wij in deze vergunning voorschriften kunnen danwel mogen opnemen. Immers, dit belang vindt zijn bescherming in het kader van de voor de genoemde werkzaamheden eveneens vereiste milieuvergunning. Hetzelfde geldt voor mogelijke hinder en overlast vanwege ontgrondingsactiviteiten voor de aan zijn bedrijf verbonden minicamping. Deze bezwaren kunnen worden ingebracht tijdens de openbare procedure voor de (ontwerp-) milieuvergunning, die in de tweede helft van dit jaar wordt gestart. Overigens wordt de beplanting op en rondom het als onderdeel C aangemerkte perceel (hoek Hekker/Kreijtenberg) zoveel als mogelijk is, gespaard.

Wij hebben nimmer aangegeven dat ná de in 1999 verleende en in 2004 herziene ontgrondingsvergunning voor het zandwinproject Bakelse Plassen, geen nieuwe vergunningen meer verleend zullen worden. Zo'n toezegging zou ook bezwaarlijk in stand kunnen worden gehouden, omdat wij wettelijk gehouden zijn te beschikken op iedere aanvraag om ontgrondingsvergunning na afweging van alle relevante belangen. Een vooraf ingenomen negatief standpunt zou op gespannen voet staan met de Ontgrondingenwet en Algemene wet bestuursrecht.

Zoals wij hiervoor al hebben aangegeven maakt de zandwinning deel uit van een integraal project, dat gericht is op de ontwikkeling van een gebied dat veel omvangrijker is dan de door de ontgroning in beslag genomen ruimte. Er is sprake van een veelheid aan activiteiten die in hun onderlinge functionele, technische en financiële samenhang zijn beoordeeld. Dit past helemaal in het provinciale ontgrondingenbeleid, zoals dat is neergelegd in de Nota "Hoofdpijnen actualisatie van het Brabantse Grondstoffenbeleid". De daarin verwoorde doelstelling dat Brabant inzet op een duurzame grondstoffenvoorziening, bestaande uit een zuinig en doelmatige grondstoffenvoorziening en ruimtegebruik, en het stimuleren van een hoogwaardige inzet van alternatieven en secundaire bouwgrondstoffen, heeft een meer strategisch karakter. Voor het operationele onderdeel van dit beleid bieden wij uitdrukkelijk kansen en mogelijkheden voor multifunctionele projecten, die naast winning van oppervlaktedelfstoffen ter voorziening in de behoefte aan bouwgrondstoffen, tegelijkertijd zorgdragen voor het realiseren van maatschappelijk gewenste functies, zoals natuurontwikkeling, waterberging, recreatievoorzieningen en wonen aan het water.

De belangen van de landbouw c.q. van de in en in de omgeving van het projectgebied gevestigde agrarische bedrijven zijn zowel in het Project-MER als in deze vergunning voldoende beschreven resp. gewogen. Hierbij zij aangetekend dat deze belangen eveneens op een evenwichtige wijze tot hun recht zijn gekomen in regionaal verband en wel in het Reconstructieplan de Peel, waarin naast extensiverings- en verwevingsgebieden ook landbouwontwikkelingsgebieden zijn aangewezen. In de landbouwontwikkelingsgebieden is/wordt een op de landbouw toegesneden infrastructuur en kunnen agrarische bedrijven zich optimaal ontwikkelen. Wij hebben de aanvraag voor de ontgrondingsvergunning ook getoetst aan dit Reconstructieplan en akkoord bevonden.

Ad 3. Geling Advies te De Rips, namens R. van Lierop, Esp 5, Bakel.

Uit het geohydrologisch onderzoek blijkt dat, met het uitvoeren van de mitigerende maatregel, in de gemiddelde situatie de mogelijke grondwaterstandsverhoging aan de westzijde van de plas grotendeels beperkt blijft tot de zuidwesthoek van het projectgebied, oostelijk van het te handhaven gedeelte van 't Ven. Het 'geohydrologische' beïnvloedingsgebied overschrijdt niet de grenzen van het projectgebied.

Uit een nadere analyse van de effecten in de winterperiode (GHG), waarin wateroverlast mogelijk een rol zou kunnen spelen, blijkt het gebied, waarin zich een mogelijke grondwaterstandsverhoging zou voordoen zelfs nog kleiner te zijn als gevolg van de dempende werking die de plas heeft op de grondwaterfluctuatie. Buiten het projectgebied (de westzijde) worden in de wintersituatie geen grondwaterstandsverhogingen verwacht. Dit geldt zeker voor de percelen van betrokkene, die op een afstand van ca. 450 m van het projectgebied zijn gelegen.

Op de zienswijze, dat maatregelen, die de negatieve gevolgen van de ontgroning kunnen voorkomen, al in dit stadium moeten worden genomen, en niet nadat er al negatieve gevolgen zijn ontstaan, is reeds ingegaan onder ad 2 (onze reactie op de ingebrachte zienswijze van Geling Advies te Rips).

De geohydrologische onderzoeksresultaten die zijn overlegd bij de aanvraag van de ontgrondingsvergunning geven een adequaat beeld van de actuele en potentiële situatie.

Zoals uit het bovenstaande blijkt dateert het monitoringsmeetnet voor de grondwaterstanden van 1999. Er is in het kader van deze vergunning sprake van de uitbreiding van dit meetnet met 8 peilbuizen.

Ad 4. De heren H.P.M. Crooymans, Zaarvlaas 2 en A.C.M. Crooymans, Zaarvlaas 2a, 5761 RJ Bakel.

Ten behoeve van de berekening van de toekomstige grondwaterstanden is een geohydrologisch model geconstrueerd dat uitgaat van bekleding/afdichting van de westelijke oevers van de plassen. Uit deze berekeningen blijkt dat bekleding/afdichting met fijnzandig, lemig materiaal, voldoende effect sorteert, ten einde in principe alle mogelijke onevenredig nadelige effecten te voorkomen.

Als zgn. nulsituatie geldt altijd de situatie voorafgaande aan de voorgenomen ingreep. Immers, vanaf 1966 hebben zich uiteraard veranderingen in de grondwaterstand voorgedaan. Voor de berekening van de nieuwe situatie, te weten die tijdens en ná de ontgroning, moeten deze veranderingen uiteraard worden meegenomen.

De geohydrologische effecten voor de aan het project grenzende agrarische bedrijfspercelen zijn in onze oordeelsvorming betrokken. Lokaal wordt op enkele percelen de grondwaterstand in beperkte mate beïnvloed. Gezien de beperkte hydrologische effecten zijn er nauwelijks nadelige consequenties te verwachten.

In deze vergunning is vastgelegd dat de winningsactiviteiten resp. de herinrichtings- en reconstructieverplichtingen uiterlijk op 31 december 2026 moeten zijn voltooid. Dit achten wij, gelet op de omvang van de te verrichten werkzaamheden een acceptabele en reële periode. Het tempo van de zand- en grindwinning is nauw gerelateerd met de logistieke aspecten en de afzetmogelijkheden (per vrachtwagen) in de regio.

Naar de huidige marktinzichten c.q. grondstoffenbehoefte is een snellere uitbating van de exploitatie niet mogelijk. De formulering van het voorschrift sluit de mogelijkheid van een eerdere beëindiging van het project echter niet uit.

Overigens wordt het gehele project fasegewijs gerealiseerd.

De onderhavige aanvraag om vergunning behelst niet specifiek de realisering van een buffer ten behoeve van waterberging. Niet uit te sluiten is dat de inrichting van de golfbaan zodanig wordt opgezet dat mogelijkerwijs sprake kan zijn van een samengaan van de functie golfbaan en waterberging, een en ander op een landschappelijke aanvaardbare wijze vormgegeven. Bij de goedkeuring van dit inrichtingsplan zullen wij dit aspect nader bezien, mogelijkerwijs in relatie met alternatieven.

De huidige parkeerplaats van de zwemlocatie, de Heibloem is onderdeel geweest van het verkennend bodemonderzoek, zoals hiervoor onder V.d. is uiteengezet. Doel van het bodemonderzoek is na te gaan of de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem een belemmering vormt voor de uitvoering van de voorgenomen ontgrondingswerkzaamheden. Dit blijkt niet het geval. In de boven- en ondergrond is plaatselijk een lichte verontreiniging met minerale olie aangetoond. Het grondwater is licht verontreinigd met chroom en 1,1,1-trichloorethaan. Deze concentraties overschrijden de bodemgebruikswaarden niet, zodat deze een verandering van de recreatieve functie in een natuurbestemming niet in de weg staat.

Ad 5. De Peelhorst, zand en grint, Postbus 90, 6590 AB Gennep.

De uitbreiding van de Bakelse Plassen beslaat een oppervlakte van ca. 70 ha. Wij vinden het niet wenselijk dat zo'n groot gebied gelijktijdig volledig in exploitatie is. In de beschikking is daarom opgenomen dat de ontgroning in delen uitgevoerd dient te worden, zodanig dat de inrichting, afwerking en reconstructie gelijke tred houdt met de winning. Wij onderscheiden 7 deelgebieden, waaronder het zuidoostelijk gedeelte van plas 3 en het westelijk gedeelte van plas 5. Op dit moment wordt nog ontgrond in plas 3. Na afronding van de werkzaamheden mag in plas 3 zichtbaar, met instemming van betrokkene een duikklok geplaatst worden. Betrokkene stelt dat het strand in de zuidoosthoek van plas 3 gehandhaafd blijft tot het nieuwe recreatiegedeelte in plas 4 is gerealiseerd. Indien eerst de zuidoosthoek afgewerkt moet worden voordat in plas 5 gestart mag worden, heeft dit naar haar oordeel tot gevolg dat de duikklok in plas 3 (tijdelijk) verplaatst moet worden.

De afwerking van de zuidoosthoek is gericht op het versterken van de aanwezige natuurwaarden. Wij achten het van belang dat hiermee zo spoedig mogelijk wordt gestart mede om ook de aansluiting met de omringende natuurfunctie te realiseren. Indien de afwerking van de zuidoosthoek van plas 3 pas plaatsvindt ná afronding van plas 5, heeft dit tot gevolg dat de zuidoosthoek 10 tot 15 jaar onafgewerkt blijft liggen, hetgeen kan leiden tot ongewenste ontwikkelingen. Het eenmalig tijdelijk verplaatsen van de duikklok gedurende deze lange periode brengt daarentegen slechts een beperkt ongemak met zich mee.

Wij zijn van mening dat dit beperkte ongemak niet opweegt tegen het belang van een snelle realisering van de natuurwaarden in plas 3 en van de samenhang met de omringende natuur. Wij zijn dan ook van mening dat voorschrift 7 niet leidt tot de door betrokkenen gevreesde situatie.

Wij zijn van mening dat door meer ondiep water in het zuidelijk-oostelijk gedeelte van plas 3 een belangrijke ecologische meerwaarde kan worden gecreëerd. Meer ondiep water geeft een extra impuls aan de ontstaan van natte natuurontwikkelingsprocessen. Dit leidt ook tot een vergroting van de natuurwaarden in het aangrenzende gebied en een verbetering van de gradiëntenwerking tussen het natte en droge gebied. Het betekent ook een versterking van de samenhang en de verbinding zowel met de oostelijk gelegen Oude Zut als met de zuidelijk ervan te realiseren robuuste ecologische zone, in het kader van de natuurcompensatie. Zo'n vergroting en versterking van de natuurwaarden in het gebied is een van de doelstellingen van het, mede door betrokkene, opgestelde Integraal Gebiedsprogramma.

Wij handhaven de voorgeschreven verondiepingsmaatregel. Wij onderkennen dat voor de uitvoering hiervan een extra hoeveelheid zand benodigd is. Wij staan toe dat dit zand wordt verplaatst van plas 5 naar plas 3. Voorschrift 12 voorziet in deze mogelijkheid.

Wij hechten aan de bescherming van de belangen ten aanzien van de geohydrologie. Dit impliceert dat wij willen voorkomen danwel zoveel mogelijk willen beperken dat door de ontgroning verdroging danwel vernatting plaatsvindt. Wij zijn van mening dat een bekleding/verdichting tot aan de waterlijn de beste garanties biedt voor mitigatie van de effecten. De aangevoerde mogelijke uitvoeringsproblemen in reeds gerealiseerde taluds en een mogelijke beperktere ontwikkeling van de karakteristieke vegetaties achten wij hierbij niet van doorslaggevende betekenis.

Ad 6. Waterschap Aa en Maas, Postbus 273, 5750 AG Deurne.

Bij het nemen van een beschikking op een aanvraag om een ontgrondingsvergunning worden, conform artikel 10, lid 5, Ontgrondingenwet, alle bij de ontgroning betrokken belangen afgewogen. Nadrukkelijk valt hieronder het (geo)hydrologisch belang. Zie hiervoor onze overwegingen onder V. c. Eventuele onevenredig nadelige effecten van de ontgroning worden door het opnemen van voorschriften in de beschikking ondervangen. Zo moeten de westelijke taluds van de plassen vanaf de waterspiegel worden bekleed met zeer fijnzandige tot lemige materialen met een gemiddelde pakketdikte van 2,5 meter. Hierdoor wordt een te grote stijging van de grondwaterstand in het westelijk deel van het ontgrondingsgebied tegen gegaan. Bij uitvoering van de ontgroning conform de afgegeven beschikking zullen naar verwachting geen onevenredig nadelige effecten meer optreden.

Daarnaast zijn er voldoende juridische mogelijkheden om een verzoek tot schadevergoeding in te dienen. Zo kan op grond van artikel 26 Ontgrondingenwet bij de provincie een verzoek tot schadevergoeding ingediend worden indien men -als gevolg van een ontgroning- schade lijdt of zal lijden, welke redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en waarvan de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het is daarom niet nodig in de beschikking zelf een schaderegeling op te nemen.

Ad 7. De heer M.N.A.J. van den Heuvel, Ven 1, 5761 RL Bakel.

De percelen van betrokkene liggen ten zuidwesten van plas 5, op ca 100 m afstand van het gebied waar volgens de modelberekeningen in de gemiddelde situatie sprake is van stijging van de grondwaterstand. Bij nadere analyse van de effecten in de wintersituatie (GHG) blijkt dat in dit gebied zelfs sprake is van een grondwaterstandsdeling. Deze daling is het gevolg van de dempende werking die een plas heeft op de grondwaterfluctuatie. Met betrekking tot mogelijke grondwaterstandsveranderingen zijn er dan ook voor de betrokkene geen nadelige consequenties te verwachten op zijn bedrijfsvoering.

De nulsituatie voor de GHG en de GLG is in het gebied feitelijk bekend vanwege de al vele jaren plaatsvindende grondwaterstandsmonitoring. Wij zijn overigens met betrokkene van mening dat deze situatie ook in formeel opzicht moet worden vastgelegd, inclusief de veranderingen die zich daarna voor gaan doen. Teneinde dit veilig te stellen zijn specifieke voorschriften (17 tot en met 23) met betrekking tot de nulsituatie en de mogelijke ontwikkelingen van de grondwaterstand in de vergunning opgenomen.

Ingevolge artikel 26 Ontgrondingenwet kan bij de provincie een verzoek tot schadevergoeding ingediend worden indien men -als gevolg van een ontgroning- schade lijdt of zal lijden, welke redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en waarvan de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. De procedure, die hierbij wordt gevolgd wordt is vastgelegd in hoofdstuk 8 van de Provinciale milieuverordening Noord-Brabant (PMV).

In artikel 8.2 PMV is aangegeven welke gegevens overlegd moeten worden bij een verzoek om schadevergoeding. Hiertoe behoort in elk geval dat inzicht wordt gegeven in de aard en omvang de schade. Het is niet noodzakelijk dat 'wetenschappelijk onderbouwde rapporten en/of adviezen van externe deskundigen' overlegd worden. In de PMV is opgenomen dat de provincie deskundigen kan aanwijzen, die advies uitbrengen ten behoeve van de beslissing op het verzoek. De provincie neemt de kosten van nader onderzoek en inwinnen van adviezen voor haar rekening. Tegen het besluit op het schadeverzoek staan de normale bezwaar- en beroepsmogelijkheden open. Dit begint met het indienen van bezwaar bij Gedeputeerde Staten.

De provincie gaat sinds kort actief mediation aanbieden bij bezwaarschriften. Nadat een bezwaarschrift is binnengekomen bij de zal de indiener van een bezwaarschrift worden geïnformeerd over de mogelijkheden van mediation of overleg en wordt bezien of overleg of mediation zinvol is. De kosten hiervan worden door de provincie gedragen.

Nu de procedure rond een schadeverzoek voldoende zekerheden biedt, zijn wij van mening dat het niet noodzakelijk is om in de beschikking een regeling omtrent mediation op te nemen

De geohydrologische onderzoeken zijn uitgevoerd om eventuele natschade te voorzien én om maatregelen te kunnen nemen om deze natschade te voorkomen. Dit heeft geresulteerd in het voorschrijven van het aanbrengen van een leemlaag op de westelijke taluds van de plassen. De problemen zijn aldus onderkend en een oplossing voor het probleem is voorgeschreven.

Voor wat betreft de termijn waarbinnen het project wordt uitgevoerd en de mogelijkheid van waterberging in het zuidwestelijk gedeelte van het projectgebied, verwijzen wij naar hetgeen wij hebben gesteld onder Ad. 4

Ad 8. Accon avm, rentmeesters te De Bilt, namens de familie Relou,
Nederheide 4, Bakel

Betrokkene heeft een bouw- en milieuvergunning voor het uitbreiden van het intensieve veehouderijbedrijf. De noodzaak van een calamiteitenweg rond het betrokken perceel wordt niet aanwezig geacht; de brandweerinspectie heeft de vergunningsaanvraag op dit onderdeel beoordeeld en akkoord bevonden. De bereikbaarheid van het bedrijf via Nederheide en 't Ven is en blijft gegarandeerd. Ook is er voldoende afstand tussen de (insteek- c.q. waterlijn van de) ontgronding en de perceelsgrenzen van Nederheide 4. De "bufferzone" krijgt een bos- c.q. natuurgerelateerde bestemming met een daarop afgestemde inrichting. Gelet op de ligging van deze zone, grenzend aan natuurgebied de Stippelberg en plas 5 met een natuurfunctie, is dit aanvaardbaar en doet dit het meeste recht aan de na te streven kwaliteit in dit gebied.

In het geohydrologisch onderzoek is onderzocht wat de hydrologische effecten zijn van het ontgrondingsproject op de omgeving. Daarbij zijn eventuele effecten van de plassen onderling meegenomen. Uit het geohydrologisch onderzoek blijkt dat er niet zozeer sprake is van oprukkend grondwater ter plaatse van de bedrijfsgebouwen van betrokkene, maar eerder van licht dalende grondwaterstanden. Met het oog op eventuele zettingen is dan de verlaging van de laagste grondwaterstanden van belang. Uit de berekeningen blijkt dat ter plaatse van de oostelijke bedrijfsgebouwen een grondwaterstandsdaling van maximaal 15 cm kan optreden in de droge periode (GLG). Deze grondwaterstandsdaling zal echter niet tot zettingen leiden omdat de bodem bestaat uit solide pleistoceen zand. Dit zand is niet zettingsgevoelig. Bij het perceel van betrokkene is in juni 2008 een peilbuis van het monitoringsmeetnet geplaatst om de daadwerkelijke verandering van de grondwaterstand te kunnen meten.

Controle van voorschrift 13, waarin is bepaald dat de westelijke taluds van de plassen 2, 3, 4 en 5 dienen te worden bekleed met zeer fijnzandige tot lemige materialen met een gemiddelde pakketdikte van 2,5 meter, zal als volgt geschieden. Na afronding van iedere afzonderlijke fase van de ontgronding in deze plassen zal een (onderwater)meting plaatsvinden van de 'kale' taluds. Vervolgens zal een meting plaatsvinden van de taluds met bekleding. Uit het verschil van de beide metingen blijkt de dikte van het aangebrachte pakket. Door middel van monsters, te nemen van de bekleding, kan vervolgens de samenstelling van het materiaal worden vastgesteld. De voorschriften voorzien hierin.

Indien de voorgeschreven werkzaamheden niet naar behoren zijn uitgevoerd zal handhavend worden opgetreden.

Gelet op de vergunningsvoorschriften is de vrees voor calamiteiten als gevolg van de ontgronding ongegrond. Vergunninghoudster is verantwoordelijk en aansprakelijk voor een juiste en volledige naleving van de voorschriften van deze vergunning. Wij hebben wettelijke mogelijkheden en bevoegdheden de naleving van deze voorschriften af te dwingen. Deze verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid heeft vergunninghoudster ook jegens derden, die, daar waar hun (private) rechten worden geschonden, op grond van het Burgerlijk Wetboek hun belangen kunnen beschermen.

Dat in deze vergunning zou zijn opgemerkt dat het bedrijf van betrokkene niet als duurzaam wordt beschouwd, is onjuist. Er is slechts geconstateerd dat de locatie Nederheide 4, samen met twee andere bedrijfslocaties, geen duurzame locatie is vanwege de ligging ervan in een extensiveringsgebied en grenzend aan natuurgebied de Stippelberg. Over de omvang, bedrijfsvoering dan wel levensvatbaarheid van het bedrijf nu en in de toekomst worden geen uitspraken gedaan.

Ad 9. De heer W. van Kessel, Geneneind 16, 5761 RH Bakel.

De voorgenomen ontgronding en herinrichting maakt onderdeel uit van de integrale gebiedsvisie, zoals verwoord in het IGP Bakel Milheeze en het structuurplan Bakel-Milheeze Noord. In tegenstelling met de zienswijze van betrokkene zijn wij van mening dat door uitvoering hiervan, het gebied een ruimtelijke en ecologische meerwaarde krijgt. De effectbeschrijvingen in het Project-MER en de voorgeschreven c.q. overeengekomen compensatiemaatregelen leveren hiervoor voldoende onderbouwing en garantie.

Ook het gebied Geneneind krijgt een kwaliteitsimpuls door de uitvoering van het Cultuurhistorisch Landschapsplan, waarin herstel van de wijstverschijnselen en het zichtbaar maken van de Peelrandbreuk en het herstel van landschapselementen, een grote rol spelen.

Voor het overige zijn wij van oordeel dat met de gestelde voorschriften en gecreëerde oplossingen of uitvoeringen voldaan wordt aan de wettelijk gestelde bepalingen en dat er geen onredelijke eisen worden gesteld. Met belangen van derden is voldoende rekening gehouden. Tijdens de procedure zijn geen onjuiste gegevens verstrekt. Vergunninghoudster is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Venlo onder nr. 12028421.

Ad 10. ARAG Rechtsbijstand, namens de heer T.J.H. Maas, Wijbosch 4, Milheeze

De projectie van de golfbaan, inclusief het gebruik ervan, en van de Robuuste Ecologische Verbindingszone, als onderdeel van de natuurcompensatie, is geen bij de ontgroning betrokken belang, maar een aspect dat onderdeel uitmaakt van de ruimtelijke ordening van het gebied. Dit belang vindt bescherming in de Wet op de ruimtelijke ordening c.q. in het bestemmingsplan.

Zoals uit het vorenstaande onder V. moge blijken is de inrichting van de golfbaan en van de Robuuste Ecologische Verbindingszone wel in deze vergunning betrokken. Zo is voorgeschreven dat vergunninghoudster voor beide deelgebieden een werkplan, mede de (her)inrichting omvattend, resp. uitwerkingsplan ter goedkeuring aan ons college moet voorleggen. Bovendien dient voor de golfbaan ook een beheersplan ter goedkeuring te worden aangeboden.

Wij zullen in het kader van deze goedkeuringsprocedure zoveel als mogelijk en nodig is, rekening houden met de belangen van aan- en omwonenden. Onze besluiten tot goedkeuring worden te zijner tijd bekend gemaakt op de gebruikelijk wijze via o.a. een advertentie in een dagblad en huis-aan-huisblad. Tegen deze goedkeuring staan vervolgens de gebruikelijke bezwaar- en beroepsprocedures open voor belanghebbenden.

In het projectgebied zijn geen aardkundig waardevolle elementen aanwezig, terwijl de cultuurhistorische waardevolle elementen en patronen niet op onevenredige wijze worden aangetast. In voorschrift 9 hebben wij nog eens nadrukkelijk bepaald dat bij de realisering van de golfbaan de aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden gewaarborgd moeten worden.

Zoals hierbij reeds is vermeld is bij de voorbereiding van dit project een groot aantal instanties, belangengroepering en omwonenden betrokken, wat geresulteerd heeft in een breed draagvlak en overeenstemming op hoofdlijnen. Wij merken op dat diverse informatie- en inspraakbijeenkomsten zijn georganiseerd. Door de halfjaarlijkse uitgave van de Nieuwsbrief IGP van de gemeente Gemert-Bakel, die huis aan huis wordt verspreid in Bakel en Milheeze, is sprake van een continue en adequate informatieverstrekking. Voor wat betreft de zienswijze betrekking hebbend op een regeling voor schadevergoeding vanwege wijzigingen van grond- en oppervlaktewaterstanden verwijzen wij naar hetgeen onder Ad.6 is opgemerkt. Op schade, die het gevolg is van de nieuwe bestemming als golfbaan is de regeling van de Wet op de ruimtelijke ordening van toepassing.

Zoals wij in het vorenstaande meerdere malen hebben aangegeven, hebben wij alle bij deze multifunctionele ontgronding betrokken belangen gewogen. Geen enkel belang, ook niet dat van de zandwinning, was hierbij van doorslaggevende betekenis.

Ad 11. ZLTO, afdeling Gemert-Bakel, p/a De Wouw 20, 5422 DC Gemert

Wij verwijzen voor wat betreft het naar het oordeel van betrokkene onvoldoende tot haar recht komen van het landbouwbelang naar het gestelde in de laatste alinea onder Ad.2. Overigens merken wij op dat de prijsvorming van de gronden in het landbouwgebied, dat aan dit project grenst, geen bij deze ontgronding betrokken belang is.

Wij zijn van mening dat in het Project-MER Bakel- Milheeze Noord, mede aan de hand van de door ons college vastgestelde Richtlijnen, in voldoende mate aandacht is geschonken aan de landbouw c.q. de betrokken agrarische bedrijven, zowel in de beschrijving van de autonome ontwikkelingen als van de effecten van c.q. de beïnvloeding door het onderhavige project. Het beschrijven van de ontwikkelingsmogelijkheden van individuele agrarische bedrijven aan de hand van 'eventuele autonome ontwikkelingen economie en landbouw' gaat de kaders van zowel deze MER als de ontgrondingsvergunning te buiten.

In het plan wordt wegens het waterkwaliteitsaspect afgezien van een (indirecte) voeding van de Bakelse Plassen door de Snelle Loop. De, over het algemeen mindere kwaliteit van het oppervlaktewater in de Snelle Loop zou de waterkwaliteit van de Bakelse Plassen negatief kunnen beïnvloeden, hetgeen gelet op de functie van de plassen – recreatie en natuurontwikkeling- niet acceptabel is. Dit neemt niet weg dat wij alternatieve voorstellen die terzake een meerwaarde opleveren voor het project met een positieve grondhouding in overweging zullen nemen. De relatief lange looptijd van het project sluit tussentijdse aanpassingen zeker niet uit.

In de voorschriften bij de vergunning is opgenomen dat vergunninghouder extra maatregelen dient te treffen als de hydrologische situatie dit vereist.

De omleiding van de Snelle Loop maakt deel uit van het project c.q. van deze vergunning. Dit neemt niet weg dat het Waterschap Aa en Maas daarnaast een ontheffing van de Keur moet verlenen. Het aspect van het wegzakken van water in de poreuze bodem van het nieuwe tracé van de Snelle Loop moet door deze instantie worden afgewogen in het kader van de ontheffingsprocedure.

In reactie op de ingekomen zienswijze van de heer M.N.A.J. van den Heuvel zijn wij ingegaan op de mogelijkheden voor het indienen van schadeclaims (zie onder ad 7). De procedure die hierbij wordt gevolgd is beschreven in hoofdstuk 8 van de Provinciale milieuverordening. In deze procedure is voorzien dat wij deskundigen kunnen aanwijzen, die ons adviseren bij de afhandeling van dit soort claims.

VII. Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant;

- gelet op de Ontgrondingenwet en de Ontgrondingenverordening Noord-Brabant en
- gelet op de binnengekomen adviezen, reacties en zienswijzen en
- onder afweging van alle bij de onderhavige ontgroning betrokken belangen,

komen tot de conclusie dat -onder de hierna opgesomde voorschriften- geen overwegende bezwaren bestaan tegen het verlenen van de gevraagde vergunning.

Besluiten:

1. aan BV Exploitatiemaatschappij "De Peelhorst" te Gennep vergunning te verlenen voor:
 - a. het ontgronden van ca. 180 ha. bos-, gras- en bouwlanden
 - b. het ontgronden van een perceel, gelegen zuidelijk van Hekker en westelijk van Kreijtenberg, tot ca. 6 m. onder het maaiveld
 - c. de aanleg van een golfbaan
 - d. de omleiding en natuurvriendelijke inrichting van de Snelle Loop,overeenkomstig de bij deze vergunning behorende en met een stempel gewaarmerkte Projectnota "Uitbreiding Bakelse Plassen, aanvraag ontgrondingsvergunning" d.d. 12 oktober 2007, dossiernummer 717-07, inclusief de bijlagen en tekeningen, een en ander onder de hierna volgende voorschriften.
2. de bij besluit van 30 september 1999, nummer 637671 verleende en op 22 december 2004, nummer 1052703 gewijzigde ontgrondingsvergunning aan BV Exploitatiemaatschappij "De Peelhorst" te Gennep voor het ontgronden van circa 85,7 hectaren landbouwgrond, water, bos en onverharde wegen, gelegen in de kadastrale gemeente Bakel en Milheeze in te trekken.

Voorschriften:

Geldigheidsduur

- 1 De geldigheidsduur van deze vergunning loopt af op het moment dat de ingevolge het desbetreffende voorschrift gestelde bankgarantie is vrijgegeven; de winningsactiviteiten respectievelijk de herinrichtings- en reconstructieverplichtingen moeten uiterlijk op 31 december 2026 zijn voltooid.

- 2 Ons college kan de in het voorgaande voorschrift genoemde geldigheidsduur van deze vergunning, conform de daarvoor voorgeschreven procedure, verlengen. Een zodanige verlenging dient ten minste 16 weken voor het verstrijken van de in het voorschrift 1 genoemde datum te worden aangevraagd.
- 3 Indien op het verzoek om verlenging, als bedoeld onder het tweede voorschrift, niet binnen 16 weken is beslist wordt de in het eerste voorschrift genoemde geldigheidstermijn geacht door te lopen en blijft de ontgrondingsvergunning zijn geldigheid houden totdat op het verlengingsverzoek een beslissing is genomen.

Bankgarantie

- 4 Vergunninghoudster dient als waarborg voor de nakoming van de aan deze vergunning verbonden voorschriften een bankgarantie te stellen van € 500.000,-; de bankgarantie zal worden vrijgegeven nadat, overeenkomstig voorschrift 43, naar het oordeel van ons college de vergunninghoudster aan de voorschriften van deze vergunning heeft voldaan of nadat deze aan de provincie heeft vergoed de kosten van de werkzaamheden, door de provincie verricht ter voorziening in hetgeen de vergunninghoudster heeft nagelaten ter behoorlijke nakoming van die voorschriften te doen.
- 5 Deze vergunning vervalt, behoudens verlenging van die termijn door ons college, indien de vergunninghoudster zes maanden na het onherroepelijk worden van dit besluit de vermelde bankgarantie niet heeft gesteld.

Natuurcompensatie

- 6 Voordat met de ontgroning een aanvang wordt gemaakt dienen de in het Natuurcompensatieplan IGP d.d. 28 november 2006, laatstelijk gewijzigd 28 september 2007, genoemde onderdelen A1 tot en met A4 en B1 tot en met B5 nader te worden beschreven en uitgewerkt in tekeningen met schaal 1:1000 en ter goedkeuring te worden aangeboden aan ons college.

Technische uitvoering

- 7 De ontgroning dient in delen te worden uitgevoerd. De volgende deelgebieden worden hierbij onderscheiden:
 - a. het zuidoostelijk gedeelte van plas 3,
 - b. plas 4 noord,
 - c. plas 4 zuid,
 - d. plas 5 west
 - e. plas 5 oost,
 - f. de verwijdering van de dam tussen de plassen 2 en 3
 - g. de golfbaan en de omleiding van de Snelle Loop (in combinatie met de ecologische verbindingszone Esperloop).

De gebieden a t/m f omvatten de plas inclusief de taluds, oevers en randzones.

De deelgebieden dienen te worden uitgevoerd conform het faseringsplan, tekeningnummer 717-07-3224G, gedateerd 20-09-2007, met dien verstande dat het zuidoostelijk gedeelte van plas 3 (deelgebied a) gerealiseerd is voordat deelgebied d. in uitvoering wordt genomen.

- 8 Voordat met de ontgronding in een deelgebied een aanvang wordt gemaakt dient het onder voorschrift 6 genoemde Natuurcompensatieplan i.c. de uitwerkingen van dit plan naar evenredigheid van de voorgenomen aantasting door deze ontgronding gerealiseerd te zijn.
- 9 Voordat met de ontgronding in een deelgebied een aanvang wordt gemaakt dient tijdig een werkplan aan ons college ter goedkeuring te worden aangeboden. Dit werkplan dient minimaal te bevatten één of meerdere tekeningen, schaal 1:1000, van het desbetreffende deelgebied en een beschrijving van de volgende aspecten:
 - a. realisering van de natuurcompensatie;
 - b. de fasegewijze uitvoering;
 - c. verwijderen van obstakels en aanpassen infrastructuur;
 - d. verwijderen afdek;
 - e. zandwinning;
 - f. herinrichting en
 - g. voor wat betreft het deelgebied als bedoeld onder 7g, de waarborging van de aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden. In het gebied dat is aangegeven op de bij deze vergunning behorende "kaart van paleoreliëf" mag de maximale bodemverlaging niet meer bedragen dan 0,4 meter boven het niveau dat op deze kaart nader is aangeduid (= "paleoreliëf + 40 cm (m+NAP)").
- 10 Voordat een aanvang wordt gemaakt met de ontgronding van het perceel gelegen ten zuiden van Hekker en westelijk van Kreijtenburg dient een werkplan aan ons college ter goedkeuring te worden voorgelegd. In het werkplan dienen in ieder geval de volgende aspecten aan de orde te komen:
 - ontgrondingsplan (o.a. methode van winning; omvang/diepte, dwarsprofielen in m. NAP);
 - eindafwerkingsplan;
 - fasering;
 - aan- en afvoerrouen;
 - maatregelen ter voorkoming van schade aan en ter bescherming van de in de nabijheid gelegen opstallen.

- 11 Er mogen niet meer dan drie fasen, zoals onderscheiden op kaart met tekeningnummer 717-07-3224G, gedateerd 20-09-2007, tegelijkertijd in exploitatie zijn, met dien verstande dat in minimaal in één van deze fasen ten minste 2/3 van de herinrichting is gerealiseerd voordat met de voorbereiding van de derde fase wordt begonnen. Dit voorschrift is niet van toepassing op het tracé van de ontsluitingsweg van/naar de veredelingsinstallatie.
- 12 In afwijking van de Projectnota dient bij de uitwerking van de desbetreffende deelgebieden het volgende in acht te worden genomen:
 - a. in de zuidoosthoek van plas 3 dient ter plaatse van het (voormalig) geprojecteerde zwemstrand en surfstrand, conform van het eindplan van de in 2004 verleende ontgrondingsvergunning, minimaal 3 ha. ondiep water met een diepte van 0-2 meter te worden gerealiseerd tussen de westzijde van het surfstrand en de tussendam;
 - b. het kleine landschapselement, gelegen nabij de Oude Zut en in de randzone van de zuidwestoever van plas 4, dient te worden gehandhaafd;
 - c. in de noordoosthoek van plas 5 dient 0,5 ha. extra ondiep water (< 2m. waterdiepte) te worden gerealiseerd;
 - d. de dam tussen de plassen 2 en 3 mag eerst worden verwijderd nadat het nieuwe tracé van de Snelle Loop is gerealiseerd en op de oostelijke en westelijke oever ter plekke van de verwijdering een talud wordt aangehouden van 1:7 tot een waterkolom van 2 m. en daarna een talud van 1:4;
 - e. in verband met de uitvoering van de maatregelen onder a t/m c is het toegestaan plas 5 te ontgronden tot een maximale diepte van 14 meter -NAP, onder handhaving van de voorgeschreven (onderwater)taluds.

Hydrologie

- 13 De westelijke taluds van de plassen 2, 3, 4 en 5 dienen, vanaf de waterspiegel, te worden bekleed met zeer fijnzandige tot lemige materialen met een gemiddelde pakketdikte van 2,5 meter. Deze pakketdikte mag nergens minder dan 0,50 meter bedragen. Na aanvulling dient een taludbeloop gerealiseerd te zijn van minimaal 1 (verticaal) op 4 (horizontaal).
- 14 De in voorschrift 13 genoemde bekleding dient met gebiedseigen, uit het winningsgebied vrijkomende specie te worden uitgevoerd. Vergunninghoudster dient, op eerste aanzegging van ons college, inzicht te geven in de samenstelling, in de zin van gemiddelde korrelgrootteverdeling, van deze specie c.q. het afdichtingspakket.

- 15 Vergunninghoudster dient binnen twee maanden na afgifte van deze vergunning, conform NEN 5120, een ontwerp op te stellen voor een meetnet van peilbuizen, bestaande uit minimaal 8 grondwaterstands-peilbuizen extra in het project- c.q. beïnvloedingsgebied en dit ter goedkeuring aan ons college aan te bieden. Ook de al aanwezige grondwaterstands-peilbuizen dienen in dit meetnet te worden betrokken.
- 16 De peilbuizen dienen binnen drie maanden na afgifte van deze vergunning geplaatst te worden. Het op grond van NEN 5120 op te stellen verslag dient aan het bureau Afval- en grondstoffenbeheer van de provincie Noord-Brabant te worden toegezonden.
- 17 Als zgn. geohydrologische nul-situatie, zijnde het referentiepunt met betrekking tot mogelijke toekomstige grondwaterstandsfluctuaties, gelden de in het door aanvraagster toegezonden rapport "Nulsituatie grondwater Bakelse Plassen en omgeving, 12 september 2008" vastgelegde bandbreedten van de grondwaterstanden en een schatting van de GLG en GHG gemaakt op basis van reeds verzamelde gegevens.
- 18 In iedere, afzonderlijke plas dient op een voor een ieder zichtbare plaats een geijkte NAP-peilschaal te worden geplaatst en onderhouden, een en ander in overleg met bureau Afval- en grondstoffenbeheer.
- 19 Vergunninghoudster dient op de 14e en 28e van iedere maand opname te doen van de waterstand in de grondwaterstandpeilbuizen en de waterpeilen van de afzonderlijke plassen; de resultaten van deze opname dienen ten opzichte van NAP plaats te vinden en in verzamelstaten in de eerste week van januari en juli aan het bureau Afval- en grondstoffen-beheer te worden toegezonden. Vergunninghoudster geeft in voorkomende gevallen, waaronder die in relatie met de toepassing van de voorschriften 35 en 36, inzicht in de effecten die als gevolg van de veranderingen in de waterhuishouding optreden.
- 20 Op basis van de verzamelde meetgegevens dient iedere twee jaar een verslag gemaakt te worden van de ontwikkeling van de grondwaterstanden, te beginnen twee jaar na aanvang van de ontgrondingswerkzaamheden. Het verslag maakt melding van het al dan niet optreden van veranderingen van de grondwaterstanden.
- 21 De opname van de peilbuizen dient voortgezet te worden tot 12 maanden na beëindiging van de ontgrondingsactiviteiten.
- 22 Een onder- resp. overschrijding van het minimum- resp. maximumpeil van de plassen 4 en 5, gedurende een periode langer dan 4 weken, dient onverwijld aan het hoofd van het bureau Afval- en grondstoffenbeheer te worden gemeld. Het minimumpeil van plas 4 wordt gesteld op 22,50 m +NAP, het maximumpeil op 23,10 m +NAP. Het minimum plaspeil van plas 5 ligt op 21,40 m +NAP, het maximumpeil op 22,00 m +NAP.

- 23 Indien uit de resultaten van de opnamen dan wel van de melding blijkt dat de fluctuaties van de grondwaterstand dan wel het plaspeil als gevolg van de ontgroning een onevenredig nadelig effect hebben op het omliggende gebied, is vergunninghoudster verplicht binnen een door ons college te bepalen termijn afdoende maatregelen te treffen. Deze maatregelen behoeven de goedkeuring van ons college. Ons college kan voorafgaand aan deze goedkeuring vergunninghoudster verplichten de zandwinning tijdelijk te staken.

Aangrenzende percelen

- 24 Binnen een afstand van 100 meter tussen de geprojecteerde insteek en aan derden toebehorende opstallen dient de ontgroning, plaatsvindend beneden de heersende grondwaterstand, in lagen van maximaal drie meter dikte te worden uitgevoerd, langs de door het bureau Afval- en Grondstoffenbeheer nader aangegeven oeverlengten.
- 25 Alvorens met een volgende diepere laag wordt begonnen dient de bovenliggende laag volledig te zijn verwijderd.
- 26 Met inachtneming van de ter plaatse in de ongeroerde grond aan te brengen voorgeschreven taludhellingen dient de ontgraving van de betreffende lagen evenwijdig aan en vanaf de geprojecteerde insteek plaats te vinden.
- 27 Ter voorkoming van grondmechanisch onveilige situaties binnen de in voorschrift 24 aangegeven zone dienen de zuigwerkzaamheden zodanig te worden uitgevoerd dat geen vergravingen plaatsvinden in de voorgeschreven profielen ter plaatse.
Om die reden dient bij gebruik van een zandzuiger zodanige meetapparatuur aanwezig te zijn dat de positie van de zuigmond van het winwerktuig nauwkeurig kan worden bepaald ten opzichte van:
- de lijn van de aan te leggen/te handhaven insteek van de ontgroning;
 - de lijn(en) van de voorgeschreven te handhaven maximale diepte(n) van de onderwaterbodem.
- 28 Indien en voorzover de noodzaak daarvan is gebleken, kan door ons college aan vergunninghoudster een nader te bepalen vervolgonderzoek inzake (in)stabiliteit worden opgedragen, uit te voeren door een erkend en onafhankelijk adviesbureau.
Op grond van de uitkomsten van dit onderzoek kunnen door ons college aan vergunninghoudster de redelijkerwijs noodzakelijke maatregelen worden opgedragen.

- 29 Buiten het te ontgronden terrein mag de bestaande terreinhoogte niet worden verlaagd; bij het onverhoopt afskalven ten gevolge van de ontgronding moet het terrein door en op kosten van de vergunninghoudster onmiddellijk worden aangevuld tot de oorspronkelijke hoogte. Voorzover tijdens en na de ontgronding aangrenzende, niet in het project betrokken terreinen hoger zijn gelegen, moet langs deze terreinen in de ongeroerde grond een talud worden gehandhaafd, niet steiler dan 1 (verticaal) op 7 (horizontaal).
- 30 Vergunninghoudster dient in overleg met de betrokken eigenaren/ bewoners, binnen 6 maanden voordat met de zandwinning in de plassen 4 resp. 5 een aanvang wordt genomen, door middel van foto's en beschrijvingen, de zgn. nulsituatie vast te leggen van de bouwkundige staat van de bebouwing, gelegen binnen een straal van 150 meter van de insteek van deze plassen. Vervolgens dient iedere twee jaar, eveneens in overleg, de bouwkundige staat van deze bebouwing te worden vastgelegd. De resultaten worden overlegd aan betrokkenen en ons college.

Verslaglegging

- 31 Vergunninghoudster dient jaarlijks in januari, te beginnen in 2010, ons college verslag uit te brengen over de voortgang van het project, i.c. de reconstructie-, ontgrondings-, herinrichtings- en compensatiewerkzaamheden.

32 *Opgave gewonnen hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen*

Vergunninghoudster dient jaarlijks vóór 1 april opgave te doen aan het bureau Afval- en Grondstoffenbeheer van:

- 1) de in het voorafgaande jaar gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen en
- 2) de nog resterende te winnen voorraden (peildatum 1 januari).

Binnen één maand na de definitieve beëindiging van de ontgrondingswerkzaamheden dient opgave te worden gedaan van de in het jaar van beëindiging gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlaktedelfstoffen. Deze gegevens dienen op een door de provincie beschikbaar gesteld formulier te worden aangeleverd.

Toezicht

- 33 Vergunninghoudster is verplicht bij controle door ambtenaren van de provincie Noord-Brabant, zonder recht van verrekening, de nodige personele bijstand en de nodige meetmaterialen (en zonodig een vaartuig) ter beschikking te stellen.
- 34 Deze vergunning moet gedurende de uitvoering van de werkzaamheden op het terrein aanwezig zijn en op de eerste vordering worden getoond.

Evaluatie zandwinning/Project-MER

- 35 Vergunninghoudster is verplicht ons college alle medewerking te verlenen en alle inlichtingen te verstrekken, die het redelijkerwijs voor het verrichten van het in artikel 7.39 van de Wet milieubeheer bedoelde onderzoek behoeft.
- 36 Vergunninghoudster dient vóór 1 januari 2010 ons college ter goedkeuring aan te bieden een evaluatieprogramma aan de hand waarvan dit onderzoek naar de daadwerkelijke gevolgen van de zandwinactiviteit c.a. wordt verricht. Als leidraad voor dit programma moet dienen de in het Project-MER Bakel-Milheeze noord opgenomen aanzet.

Bodemkwaliteit

- 37 Vanwege de plaatselijk geconstateerde overschrijdingen van de tussen- en interventiewaarden in het grondwater dient vergunninghoudster een vervolgonderzoek uit te voeren overeenkomstig de in de considerans voorgeschreven wijze.
- 38 Het vervolgonderzoek dient in overleg en op aanwijzing van bureau Milieumetingen van de provincie Noord-Brabant te worden uitgevoerd. De resultaten van het onderzoek dienen ter toetsing te worden aangeboden aan dit bureau.
- 39 De kosten van dit onderzoek en van de mogelijk daaruit voortvloeiende extra maatregelen en/of werkzaamheden komen geheel voor rekening van vergunninghoudster.

Beheer Luchtmachtbasis de Peel

- 40 Vergunninghoudster dient in overleg met het Ministerie van Defensie, Dienst Vastgoed Defensie, Directie Zuid, een beheersplan op te stellen, gericht op het voorkomen van de vorming van broed- en/of slaapplekken van meer dan 250 ganzen, meeuwen of eenden in het plassengebied. Het beheersplan behoeft de goedkeuring van ons college.

Beheersplan

- 41 De vergunninghoudster dient minimaal 6 maanden vóór afronding van de herinrichting een adequaat beheersplan op te stellen voor onderscheidenlijk:
- de plassen 1, 2 en 3, inclusief de oevers en randzones
 - plas 4, inclusief de oevers en randzones
 - plas 5, inclusief de oevers en randzones, en de golfbaan.
- Het beheersplan dient te worden afgestemd met de natuurbeherende instantie(s) van de aangrenzende natuurgebieden en ter goedkeuring aan ons college te worden aangeboden.

Wijzigingen

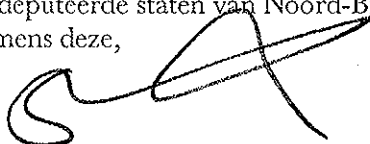
- 42 De in deze voorschriften genoemde uitwerkingen van het Natuurcompensatieplan, werkplannen, beheersplannen en evaluatieprogramma kunnen onder goedkeuring van ons college worden gewijzigd.

Oplevering

- 43 De in deze vergunning bedoelde ontgronding, waaronder mede begrepen wordt de afwerking en inrichting van de ontgronde terreinen, wordt eerst als opgeleverd beschouwd, indien dat door ons college schriftelijk is bevestigd.
- 44 Vergunninghoudster kan ons college verzoeken om een gedeeltelijke, fasegewijze oplevering van het ontgrondingsproject. Het gemotiveerde verzoek gaat vergezeld van een kaart waarop de begrenzing van de deeloplevering is aangegeven, zowel qua inrichting van de randzones, oeverafwerking en de onderwatertaluds. Het beheer van de bij de deeloplevering betrokken terreinen moet voldoende gewaarborgd zijn.
- 45 Ons college kan aan de inwilliging van het verzoek tot deeloplevering aanvullende voorwaarden stellen.

's-Hertogenbosch, 10 november 2008

Gedeputeerde staten van Noord-Brabant,
namens deze,

ir. S. Middelkamp,
directielid Ecologie.

Publicatietekst

Ontgrondingenwet

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op grond van de Ontgrondingenwet vergunning verleend aan BV Exploitatiemaatschappij "De Peelhorst" te Gennep. De aanvraag is ontvangen op 30 oktober 2007 en geregistreerd onder zaaknummer 1342306.

De ontgrondingsvergunning voorziet in een uitbreiding en wijziging van de Bakelse Plassen, de aanleg van een golfbaan en de omlegging annex natuurvriendelijke inrichting van de Snelle Loop. Dit project is gelegen in de gemeente Gemert-Bakel, ten noorden van de kernen Bakel en Milheeze en zuidelijk van natuurgebied de Stippelberg.

Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden ter bescherming en bevordering van de belangen die betrokken zijn bij deze ontgroning, inclusief de herinrichting en de aanpassing van de omgeving.

Vanwege de omvang van dit ontgrondingsproject is de vergunning een mer-plichtig besluit als bedoeld in de Wet milieubeheer. Ten behoeve van de voorgenomen activiteiten is een Milieueffectrapport opgesteld, waarin de effecten van deze ontgroning op het milieu zijn beschreven.

De vergunning ligt, met bijbehorende stukken waaronder de aanvraag en het Milieueffectrapport vanaf 17 november 2008 gedurende zes weken ter inzage op werkdagen van 09.00 uur tot 17.00 uur in het provinciehuis te 's-Hertogenbosch in het gemeentehuis Gemert-Bakel, afdeling Publiekservice, Ridderplein 1 te Gemert op maandag van 09.00 uur tot 19.00 uur, op dinsdag en donderdag 09.00 uur tot 12.00 uur en op woensdag en vrijdag van 09.00 uur tot 17.00 uur.

Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden ter bescherming van de in het geding zijnde belangen.

Tegen dit besluit kan door belanghebbenden op grond van artikel 17, lid 2 Ontgrondingenwet juncto artikel 36 Wet op de Raad van State binnen zes weken na 17 november 2008, een beroepschrift worden ingediend bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Tevens kunnen belanghebbenden gedurende die termijn een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, indien dit, gelet op de betrokken belangen, onverwijlde spoed dit vereist.

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus, lijn 61 en 64, halte Provinciehuis of met de treintaxi.

Het beroepschrift c.q. verzoekschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
- de gronden van het beroep.

Voor het instellen van beroep en het verzoek om voorlopige voorziening is griffiegeld verschuldigd.

's-Hertogenbosch, november 2008.

